

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 21/2020

Μεταξύ:

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε. – S. HADJICHRISTOFI
CONSTRUCTION LTD J.V.

Αιτητών

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ – ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Δήμος Θωμά, Προεδρεύων
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος

Αιτητές:

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε. – S. HADJICHRISTOFI
CONSTRUCTION LTD J.V.

Αντιπροσωπεύθηκε από τον:

1. Χριστάκη Χριστάκη, Δικηγόρο

Αναθέτουσα Αρχή:

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

Αντιπροσωπεύθηκε από την:

1. Στέλλα Στυλιανού, Δικηγόρο για Κώστας Τσιρίδης & ΣΙΑ ΔΕΠΕ

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 23 Απριλίου 2021

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Αντικείμενο της παρούσας προσφυγής είναι η απόφαση του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας («η Αναθέτουσα Αρχή») να απορρίψει την προσφορά της Κοινοπραξίας Μηχανική Περιβάλλοντος Α.Ε. – S. HADJICHRISTOFI CONSTRUCTION LTD J.V. («οι Αιτητές») για το Διαγωνισμό αρ. 4/2016 και τίτλο «*Φάση Β2 του αποχετευτικού έργου λυμάτων και ομβρίων της Μείζονος Λεμεσού, Κατασκευή αντλιοστασίου Ζ και αγωγών βαρύτητας και πίεσεως, Συμβόλαιο 10*», για το λόγο ότι η προσφορά τους δεν παρουσίαζε τη χαμηλότερη τιμή. Ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε στην Κοινοπραξία ELBIOMEC LTD / KARKANIAS ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY S.A. έναντι του συνολικού ποσού των €5.837.984.13 πλέον Φ.Π.Α. («ο Επιτυχών»).

Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 28.12.2016 με τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών μετά από παράταση την 12.4.2017 και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Υποβλήθηκαν συνολικά 4 προσφορές μεταξύ των οποίων και η προσφορά των Αιτητών:

A. JV- CYBARCO LTD /HYCOR LTD 8.323.069.25

B. JV- ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε./S.C.
HADJICHRISTOFI CONSTRUCTION LTD 8.195.334.25

Γ. JV- ELBIOMEC LTD/ KARKANIAS
ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY S.A. 5.837.984.13

Δ. JV -MEDCON LTD/ ERACLEOUS ELECTRICAL
INSTALLATIONS LTD/ MESOGEOS S.A. 7.427.521.66

Οι προσφορές μελετήθηκαν από τους Σύμβουλους Μηχανικούς MWH & I, οι οποίοι παρέδωσαν σχετική έκθεση στην Επιτροπή Αξιολόγησης. Κατά την συνεδρία της ημερομηνίας 22.09.2017 η Επιτροπή Αξιολόγησης έκρινε ότι δύο πρώτοι προσφοροδότες πληρούν τους όρους του διαγωνισμού και απέκλεισε τις προσφορές της Κοινοπραξίας MEDCON LTD/ ERACLEOUS ELECTRICAL INSTALLATIONS LTD/ MESOGEIOS S.A και της Κοινοπραξίας ELBIOMEC LTD/ KARKANIAS ENVIROMENTAL TECHNOLOGY S.A. για διαφορετικούς λόγους. Στην ίδια συνεδρίαση, αποφασίστηκε ότι η χαμηλότερη τιμή

από τις προσφορές που έγιναν αποδεκτές ήταν αυτή της Κοινοπραξίας Μηχανική Περιβάλλοντος Α.Ε./ S.C. Hadjichristofi Construction Ltd. Η εισήγηση υιοθετήθηκε από την Ολομέλεια του Συμβουλίου στις 27.09.2017. Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας 26.10.2017 ενημέρωσε τους Αιτητές για τα αποτελέσματα του διαγωνισμού.

Εναντίον της πιο πάνω απόφασης ασκήθηκε από την Κοινοπραξία ELBIOMEC LTD/ KARKANIAS ENVIROMENTAL TECHNOLOGY S.A., η προσφυγή υπ' αρ. 36/2017 ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών για την οποία εξεδόθη ακυρωτική απόφαση στις 02.05.2018.

Η Αναθέτουσα Αρχή προχώρησε στην επανεξέταση του διαγωνισμού και αποφάσισε την εκ νέου κατακύρωση του στους Αιτητές, απόφαση όμως που ανακάλεσε στις 04.07.2018, όταν εξεδόθη η απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στην προσφυγή 19/2018, βάσει της οποίας ακυρώθηκαν οι αποφάσεις της Αναθέτουσας Αρχής λόγω παράνομης σύνθεσης της κατά τις συνεδρίες που εξέτασε τον επίδικο και άλλους διαγωνισμούς.

Ακολούθησε νέα διαδικασία εξέτασης των προσφορών κατά την οποία οι Σύμβουλοι Μηχανικοί της Αναθέτουσας Αρχής ετοίμασαν νέα έκθεση ημερομηνίας 01.07.2019 αναφορικά με τις προσφορές κάθε οικονομικού φορέα. Η Επιτροπή Αξιολόγησης κατά την τελική αξιολόγηση εισηγήθηκε τον αποκλεισμό της κοινοπραξίας MEDCON LTD/ ERACLEOUS ELECTRICAL INSTALLATIONS LTD/ MESOGIOS S.A. καθώς και της ELBIOMEC LTD/ KARKANIAS ENVIROMENTAL TECHNOLOGY S.A. Ακολούθως η Αναθέτουσα Αρχή προέβη σε κατακύρωση του διαγωνισμού στους Αιτητές και ενημέρωσε σχετικά τους προσφοροδότες με επιστολή ημερομηνίας 11.11.2019.

Εναντίον της πιο πάνω απόφασης η Κοινοπραξία MEDCON LTD/ ERACLEOUS ELECTRICAL INSTALLATIONS LTD / MESOGIOS S.A. καταχώρησε την προσφυγή 51/2019 και η Κοινοπραξία ELBIOMEC LTD KARKANIAS ENVIROMENTAL TECHNOLOGY S.A. την προσφυγή με αρ. 52/2019 ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών.

Η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών εξέδωσε ακυρωτική απόφαση στις 06.05.2020 για την προσφυγή 52/2019, συνεπεία της οποίας η υπ' αρ. 51/2019 προσφυγή κατέστη άνευ αντικειμένου και απερρίφθη στις 29.05.2020.

Η Αναθέτουσα Αρχή σε συνεδρία της ημερομηνίας 08.05.2020 εξέτασε την απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στην προσφυγή με αρ. 52/2019 και εξέφρασε την διαφωνία της με την απόφαση.

Ακολούθησε νέα επανεξέταση και στις 17.07.2020 η Αναθέτουσα Αρχή κατακύρωσε τον διαγωνισμό στην Κοινοπραξία ELBIOMEC LTD/ KARKANIAS ENVIROMENTAL TECHNOLOGY S.A. και με επιστολή της ημερομηνίας 22.07.2020 ενημέρωσε τους Αιτητές ότι δεν επελέγησαν γιατί η προσφορά τους δεν παρουσίαζε τη χαμηλότερη τιμή.

Είναι η θέση των Αιτητών ότι η ανωτέρω απόφαση πάσχει ως παράνομη και θα πρέπει να ακυρωθεί.

ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Οι Αιτητές, προς υποστήριξη του αιτήματος τους όπως ακυρωθεί η απόφαση του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού και Αμαθούντας να κατακυρώσει τον διαγωνισμό στην Κοινοπραξία ELBIOMEC LTD/ KARKANIAS ENVIROMENTAL TECHNOLOGY S.A. και να μην επιλέξει την προσφορά τους, προβαίνουν στους ακόλουθους ισχυρισμούς:

Ως πρώτο λόγο ακύρωσης οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι υπάρχει παραβίαση του άρθρου 63 του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2016 (Ν. 73(I)/2016). Το άρθρο αυτό, αναφέρουν, επιτρέπει σε κάποιες περιπτώσεις στους οικονομικούς φορείς, να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται και από τον όρο 3.3.8 b του διαγωνισμού.

Ωστόσο, συνεχίζουν, το δικαίωμα να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων προς ικανοποίηση των κριτηρίων της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και συγκεκριμένα της επαγγελματικής πείρας, δεν παρέχεται ελεύθερα σε όλους τους προσφοροδότες και υπό οιοσδήποτε συνθήκες, εξ' ου και η περιοριστική αναφορά του δικαιώματος αυτού στο νόμο «όπου εφαρμόζεται». Επομένως το άρθρο 63 διαχωρίζει τις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες ο προσφέροντας δεν διαθέτει και χρειάζεται να εξασφαλίσει τους αναγκαίους ανθρώπινους και/ή τεχνικούς πόρους από έναν τρίτο φορέα, από τις περιπτώσεις εκείνες που ο προσφέροντας δεν διαθέτει την απαιτούμενη επαγγελματική πείρα οπότε χρειάζεται και βασίζεται στην εμπειρία τρίτου φορέα.

Σύμφωνα με την Οδηγία 18/2004, συνεχίζουν, αν ένας οικονομικός φορέας δεν έχει την αναγκαία επαγγελματική πείρα μπορεί στηριχθεί στην επαγγελματική εμπειρία κάποιου υποστηρικτικού φορέα, μόνον στην περίπτωση κατά την οποία ο εν λόγω υποστηρικτικός φορέας θα εκτελέσει τις εργασίες για τις οποίες απαιτείται η συγκεκριμένη πείρα και είναι απαραίτητες και αναγκαίες οι υποστηρικτικές του ικανότητες.

Με βάση την νέα Οδηγία 2024/14 σε ένα διαγωνισμό υπάρχει σαφέστατη διάκριση ανάμεσα στις τεχνικές απαιτήσεις που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό και στα μηχανήματα, στις εγκαταστάσεις και στον τεχνικό εξοπλισμό του προσφέροντα, ο οποίος δύναται να «δανειστεί» τέτοιο ανθρώπινο δυναμικό και τέτοια μηχανήματα, εγκαταστάσεις ή τεχνικό εξοπλισμό από έναν τρίτο φορέα και στις απαιτήσεις για εργολάβο ή διευθυντικά στελέχη με συγκεκριμένους τίτλους σπουδών και επαγγελματικά προσόντα καθώς και για επαγγελματική πείρα. Ο προσφέρων δεν μπορεί να «δανειστεί» διευθυντικά στελέχη ή υπαλλήλους από τρίτον φορέα οι οποίοι κατέχουν τέτοιους τίτλους σπουδών και τέτοια επαγγελματικά προσόντα.

Όπου οι όροι του διαγωνισμού απαιτούν όπως ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο του διαγωνισμού ή τα διευθυντικά στελέχη να διαθέτουν συγκεκριμένους τίτλους σπουδών ή επαγγελματικά προσόντα ή συγκεκριμένη επαγγελματική πείρα, ο προσφοροδότης μπορεί να βασίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις σχετικές εργασίες για τις οποίες απαιτούνται οι ανωτέρω ικανότητες και όχι απλά να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες και παρέπεμψαν στα εδάφια (3), (4) και (6) του άρθρου 63 του Ν. 73(Ι)/2016 τα οποία θεσπίστηκαν κατ' αντιγραφή του άρθρου 63 της Οδηγίας 2024/14.

Συνεπώς, τονίζουν, ο τρίτος φορέας έχει ουσιαστική συμμετοχή και ανάμειξη στην εκτέλεση του έργου και οι οικονομικοί φορείς μπορούν να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων *«μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή υπηρεσίες που απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες»* και συνεπώς ο τρίτος φορέας έχει ουσιαστική ανάμειξη στο διαγωνισμό. Αυτό βεβαιώνεται και από τη δέσμευσή του ιδίου προς την Αναθέτουσα Αρχή στο Έντυπο ANNEX 17, με το οποίο ο τρίτος φορέας δεσμεύεται και εγγυάται στην Αναθέτουσα Αρχή ότι θα παράσχει τους αναγκαίους πόρους για την εκτέλεση του έργου, τους οποίους εξειδικεύει στο εν λόγω έντυπο.

Είναι θέση των Αιτητών ότι στην υπό κρίση υπόθεση, η παραχώρηση δάνειας εμπειρίας από δύο υποστηρικτικούς φορείς προς την επιτυχούσα Κοινοπραξία δεν ικανοποιεί τις

απαιτήσεις του άρθρου 63, ώστε να θεωρηθεί ότι ο Επιτυχών έχει στην διάθεση της τους αναγκαίους πόρους για εκτέλεση του έργου.

Προς ικανοποίηση του όρου 3.3.8 b, αναφέρουν, ο Επιτυχών στηρίζεται στην ικανότητα δύο υποστηρικτικών φορέων, την εταιρεία ENIPEAS S.A και την εταιρεία ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ Α.Ε. Στο πρακτικό συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του υποστηρικτικού φορέα Παντεχνική Έργων Α.Ε. ημερομηνίας 07.04.2017, καταγράφεται ότι θα τεθεί στην διάθεση του Επιτυχόντα, υπό την μορφή δανεισμού, ο κ. Ε. Τερζόγλου και έχει υποβάλει για τον σκοπό αυτό το έργο αναφοράς «Supply & Installation of Submersible Pumps for the Pumping Station in the Community of BEFKA –Greece». Από το πιο πάνω πρακτικό καθίσταται σαφές ότι *«πέραν της δάνειας εμπειρίας και το δανεισμό του Ε. Τερζόγλου η εταιρεία δεν λαμβάνει καμία άλλη υποχρέωση σχετικά με το συγκεκριμένο έργο»*. Στην απόφαση του υποστηρικτικού φορέα ENIPEAS S.A., δηλώνεται ότι θα τεθεί στην διάθεση του Επιτυχόντα υπό την μορφή δανεισμού, ο κ .Γ. Γεωργιάδης με σημείωση και πάλι ότι *«πέραν της δάνειας εμπειρίας και το δανεισμό εξειδικευμένου μηχανικού η εταιρεία μας δεν λαμβάνει καμία άλλη υποχρέωση σχετικά με το συγκεκριμένο έργο»*. Η ENIPEAS S.A έχει υποβάλει για τον σκοπό αυτό το έργο αναφοράς «Construction of Central Drainage Ducts in Litochoro –Plaka – Leptokarya – Pieria Prefecture».

Με βάση τα πιο είναι η θέση των Αιτητών ότι δεν ικανοποιείται το άρθρο 63 του Ν. 73(Ι)/2016 και του άρθρου 63 της Οδηγίας 2024/14 όπου αναφέρεται ότι *«μόνο εάν αυτοί θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες»* και ουσιαστικά δεν υπάρχει στην προσφορά του Επιτυχόντα τρίτος φορέας και παρέπεμψαν στην απόφαση του ΔΕΚ στην υπόθεση C-324/14, Partner Apelski Dariusz κατά Zarząd Oczyszczania Miasta, ημερομηνίας 07.04.2016.

Ως δεύτερο λόγο ακυρότητας οι Αιτητές επικαλούνται ότι παράνομα έγινε τροποποίηση της προσφοράς του Επιτυχόντα με την αντικατάσταση του κ. Ε. Τερζόγλου από τον κ. Κ. Παπαϊωάννου, χωρίς μάλιστα προηγούμενη ενημέρωση και εξασφάλιση άδειας από την Αναθέτουσα Αρχή.

Όπως έχει προαναφερθεί, αναφέρουν, ο Επιτυχών, με την υποβολή της προσφορά του, παρουσίασε πρακτικό συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του υποστηρικτικού φορέα Παντεχνική Έργων Α.Ε., στο οποίο δηλώνεται ότι θα τεθεί στην διάθεση του Επιτυχόντα, υπό την μορφή δανεισμού, ο κ. Ε.Τερζόγλου. Στις 22.05.2019, σχεδόν 26

μήνες μετά την υποβολή των προσφορών, η Αναθέτουσα Αρχή, απέστειλε επιστολή στον Επιτυχόντα ζητώντας να επιβεβαιώσει ότι ο κ. Ε. Τερζόγλου εργάζεται ακόμη στην Παντεχνική Έργων, πληροφόρηση για τον βαθμό εμπλοκής του κ. Ε. Τερζόγλου στο έργο και γενική περιγραφή των καθηκόντων του. Ο Επιτυχών με απαντητική επιστολή του ημερομηνίας 29.05.2019 ενημέρωσε την Αναθέτουσα Αρχή ότι ο κ. Ε. Τερζόγλου δεν είναι πλέον διαθέσιμος για τους σκοπούς του έργου, επειδή δεν εργάζεται πλέον στην Παντεχνική Έργων. Συνεπώς, άγνωστο από πότε, ο κ. Ε. Τερζόγλου δεν ήταν διαθέσιμος πόρος προς τον Επιτυχόντα και άρα δεν ίσχυε η δια του Εντύπου ANNEX 17 δέσμευση της Παντεχνικής Έργων έναντι της Αναθέτουσας Αρχής ότι θα δανείσει τον κ. Ε. Τερζόγλου προς τον Επιτυχόντα. Επομένως στο χρονικό διάστημα της ανυπαρξίας αντικαταστάτη του κ. Τερζόγλου, ο Επιτυχών δεν είχε στη διάθεσή του ως όφειλε τα αναγκαία μέσα για την εκτέλεση της σύμβασης.

Παράλληλα, συνεχίζουν, με την επιστολή ημερομηνίας 29.05.2019, προς αντικατάσταση του κ. Ε. Τερζόγλου προτάθηκε μη νόμιμα, ο κ. Κ. Παπαϊωάννου και υπεβλήθησαν το βιογραφικό του κ. Παπαϊωάννου, νέο πρακτικό ημερομηνίας 27.05.2019 του Συμβουλίου της Παντεχνικής Έργων για την διαθεσιμότητα του κ. Παπαϊωάννου, και πιστοποιητικό του Εφόρου Εταιρειών που επιβεβαιώνει την νομική αντιπροσώπευση και τις εξουσιοδοτημένες υπογραφές της Παντεχνικής Έργων. Επισήμαναν ότι, μέχρι και σήμερα δεν υποβλήθηκε νέο Έντυπο ANNEX 17 με το οποίο να αντικαθίσταται το προηγούμενο και δια του οποίου να δεσμεύεται η Παντεχνική έναντι της Αναθέτουσας Αρχής ότι θα «δανείσει» τον κ. Παπαϊωάννου στον Επιτυχόντα για την εκτέλεση του έργου.

Θέση των Αιτητών είναι ο Επιτυχών δεν ενομιμοποιείτο να αντικαταστήσει τον κ. Ε. Τερζόγλου και με την συγκεκριμένη αντικατάσταση τροποποίησε την προσφορά του και εξαφάνισε τις δεσμεύσεις/εγγυήσεις της Παντεχνικής Έργων έναντι της Αναθέτουσας Αρχής οι οποίες διατυπώθηκαν στο Έντυπο ANNEX 17. Σε αντίθεση με τον όρο 6.2.2. και κατά παράβαση τη αρχής της ισότητας, υποβλήθηκαν εκ των υστέρων και εκτός ουσιώδους χρόνου στοιχεία και έγγραφα, υποχρεώνοντας τα εμπλεκόμενα στην αξιολόγηση όργανα, να προβούν στην αξιολόγηση των νέο-υποβληθέντων στοιχείων που αφορούν τον κ. Παπαϊωάννου.

Η αντικατάσταση, συνεχίζουν, του κ. Ε. Τερζόγλου χωρίς άδεια και μετά την υποβολή της προσφοράς, ισοδυναμεί πέραν της τροποποίησης και με απόσυρση, του μέρους εκείνου της προσφοράς του Επιτυχόντα, με το οποίο τόσο ο ίδιος όσο και η Παντεχνική

δεσμεύονταν έναντι της Αναθέτουσας Αρχής ότι ο κ. Ε. Τερζόγλου θα ετίθετο υπό μορφή δανεισμού για την εκτέλεση του έργου, παραβιάζοντας τον όρο 6.2.3 του διαγωνισμού. Η αντικατάσταση, καταλήγουν, του κ. Τερζόγλου είναι ανεπίτρεπτη και παράνομη και παρέπεμψαν σε σχετικές αποφάσεις.¹ Τόνισαν επίσης ότι, η αποχώρηση του κ. Ε. Τερζόγλου έπρεπε να γνωστοποιηθεί άμεσα από την Παντεχνική Έργων στην Αναθέτουσα Αρχή στον χρόνο που αυτή επήλθε δεδομένου ότι η δάνεια διάθεση του κ. Ε. Τερζόγλου ήταν ουσιωδέστατο στοιχείο της προσφοράς σε σχέση με την αξιολόγηση της, υποστηρίζοντας την θέση τους με απόσπασμα από την απόφαση του ΔΕΚ στην υπόθεση C-94/2012, Swm Costruzioni 2 SpA, Mannocchi Luigino DI κατά Provincia di Fermo, hmer. 10/10/2013 στην οποία λέχθηκαν από το ΔΕΚ τα εξής:

«33. Πρέπει, επομένως, να θεωρηθεί ότι η οδηγία 2004/18 επιτρέπει τη σύρρευση των δυνατοτήτων περισσοτέρων οικονομικών φορέων για την πλήρωση των ελαχίστων απαιτήσεων ικανότητας που θέτει η αναθέτουσα αρχή στο μέτρο που αποδεικνύεται στην αρχή αυτή ότι ο υποψήφιος ή προσφέρων ο οποίος επικαλείται τις δυνατότητες ενός ή περισσοτέρων άλλων φορέων θα έχει πράγματι στη διάθεσή του τα μέσα αυτών τα οποία είναι αναγκαία για την εκτέλεση της συμβάσεως.»

Η Οδηγία 18/2004, αναφέρουν, δεν εμπεριέχει κανόνα ή αρχή αναφορικά με την αντικατάσταση φορέων στους οποίους στηρίζεται ο προσφέρων και εναπόκειται στα κράτη μέλη να ρυθμίζουν κανονιστικά το θέμα. Στην Κυπριακή νομοθεσία δεν υπάρχει σχετική κανονιστική ρύθμιση και συνεπώς η αντικατάσταση του κ. Τερζόγλου από τον κ. Παπαϊωάννου είναι αυθαίρετη και άκυρη.

Τρίτος λόγος ακύρωσης που θέτουν οι Αιτητές είναι η μη υποβολή του Έντυπου ANNEX 17 μετά την αντικατάσταση του κ. Ε. Τερζόγλου από τον κ. Παπαϊωάννου. Μετά την αποχώρηση του κ. Τερζόγλου από την Παντεχνική Έργων, αναφέρουν, το έντυπο ANNEX 17 που υπέβαλε ο Επιτυχών κατέστη ουσιαστικά ανύπαρκτο και νομικά ανίσχυρο. Το έντυπο αυτό είναι σημαντικό και ουσιώδες για την λήψη απόφασης κατακύρωσης, καθότι είναι το μοναδικό έγγραφο με το οποίο ο υποστηρικτικός φορέας εγγυάται και δεσμεύεται έναντι της Αναθέτουσας Αρχής, ότι θα παράσχει στον προσφέροντα με τον οποίο θα συνεργαστεί τους αναγκαίους πόρους για την εκτέλεση του έργου. Συνεπώς η προσφορά

¹α) Απόφαση ΑΑΠ στην Ι.Π.. 27/2017, KS Socratous Ltd v. Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, β) απόφαση του ΔΕΚ C-223/16, Casertana Costruzioni Srl κατά Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti – Provveditorato Interregionale per le opera pubbliche della Campania e del Molise, Agenzia Regionale Campana per la Difesa del Suolo – A.R.Ca.Di.S.

του θα έπρεπε να κριθεί ως άκυρη λόγω «ανάκλησης» και/ή «ακύρωσης» και/ή «απόσυρσης» του υποβληθέντος εντύπου Annex 17. Ακόμη έπρεπε να κριθεί άκυρη για λόγο ότι δεν υποβλήθηκε από τον Επιτυχόντα νέο έντυπο Annex 17 στο οποίο η Παντεχνική Έργων να εγγυάται και να δεσμεύεται εκ νέου έναντι της Αναθέτουσας Αρχής ότι θα παράσχει ως «νέο πόρο» τον κ. Παπαϊωάννου και παρέπεμψαν σε σχετική απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου.² Καταληκτικά σημείωσαν ότι ο Επιτυχών δεν μπορούσε εκ των υστέρων και μετά την λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών να υποβάλει νέο έντυπο Annex 17.

Τέταρτος ισχυρισμός των Αιτητών είναι η μη απόδειξη της αναγκαίας εμπειρίας των κ. κ. Ε. Τερζόγλου και Κ. Παπαϊωάννου καθώς επίσης και ότι οι δηλώσεις του Επιτυχόντα και του υποστηρικτικού φορέα Παντεχνική Έργων είναι αναξιόπιστες και ψευδείς κατά παράβαση των όρων 7.5.2 και 5.6.3 των εγγράφων του διαγωνισμού.

Θέση των Αιτητών είναι ότι το πρόσωπο το οποίο ο υποστηρικτικός φορέας δανείζει στον προσφοροδότη προς ικανοποίηση συγκεκριμένης απαιτούμενης από τα έγγραφα του διαγωνισμού επαγγελματικής εμπειρίας, πρέπει να διαθέτει το ίδιο εμπειρία σε έργα παρόμοια με το έργο του διαγωνισμού και του δηλωθέντος έργου αναφοράς.

Σύμφωνα με τους Αιτητές στο Πιστοποιητικό Εμπειρίας Έργων Δημοσίου και ΝΠΔΔ - Έντυπο Β' της αρμόδιας αρχής ΕΥΑΘ Παγίων, το οποίο υπέβαλε με την προσφορά του ο Επιτυχών προς απόδειξη της εμπειρίας του υποστηρικτικού φορέα Παντεχνική Έργων Α.Ε., αναφέρεται ότι την κατασκευή του έργου «Κατασκευή συλλεκτήρων ακαθάρτων κοινότητας Πεύκων» επέβλεπαν οι κ. κ. Α. Τερζόγλου και Κ. Παυλόπουλος και όχι ο κ. Ε. Τερζόγλου. Μετά από αναζήτηση διευκρινήσεων ο Επιτυχών παρουσίασε μια πρόχειρη επιστολή (φωτοτυπία) ως επιστολή της ΕΥΑΘ Παγίων ημερομηνίας 27.11.2017, η οποία δεν είναι σε επίσημο επιστολόχαρτο της ΕΥΑΘ Παγίων και δεν φέρει αριθμό πρωτοκόλλου, όπως θα έπρεπε με βάση την Ελληνική Νομοθεσία και στην οποία δηλώνεται, ανάμεσα σε άλλα, ότι:

«4. Ο κ. Ε.Τερζόγλου διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην επίβλεψη, κατασκευή και θέση σε λειτουργία του εν λόγω έργου και εκτελούσε καθήκοντα αντικλήτου της Αναδόχου Κοινοπραξίας.»

---

²Υπόθεση Αρ. 461/2015, προσφυγή ORPHANIDES & MURAT INSURANCE AGENTS & SUBAGENTS LTD v. ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΕΡΓΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Στην επιστολή δεν δίδεται καμία εξήγηση γιατί δεν αναγράφεται το όνομα του κ. Ε. Τερζόγλου στο επίσημο Πιστοποιητικό Εμπειρίας Έργων Δημοσίου και ΝΠΔΔ - Έντυπο Β της ΕΥΑΘ Παγίων αλλά του κ. Α. Τερζόγλου και γιατί δεν προσκομίσθηκε όμοιο Πιστοποιητικό Εμπειρίας από την ΕΥΑΘ Παγίων και για τον κ. Ε. Τερζόγλου. Πρόσθετα δεν ανακαλείται ως λανθασμένο το πρώτο πιστοποιητικό της ΕΥΑΘ Παγίων στο οποίο δηλώνεται ότι επιβλέπων στην κατασκευή του έργου ήταν ο κ. Α. Τερζόγλου ούτε και αναφέρεται σ' αυτήν ότι εκ παραδρομής δηλώνεται στο εν λόγω πιστοποιητικό το άτομο αυτό. Τούτο σημαίνει ότι το ως άνω πιστοποιητικό εξακολουθεί να ισχύει.

Οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι η επιστολή ημερομηνίας 27.11.2017 είναι παράνομη και/ή πλαστή και/ή νοθευμένη, στερείται της έστω και ελάχιστης αποδεικτικής ισχύος αναφορικά με το ζητούμενο και είναι μη ισχύουσα με βάση την Ελληνική Νομοθεσία. Το όνομα του προσώπου που το υπογράφει, αναφέρουν, δεν είναι δακτυλογραφημένο ενώ πρόσθετα δεν φέρει αριθμό Πρωτοκόλλου, όπως απαιτείται από την Ελληνική Νομοθεσία, και δεν απεικονίζεται σ' αυτή το λογότυπο της Ελληνικής Δημοκρατίας. Κατά συνέπεια η επιστολή θα έπρεπε να απορριφθεί και να μην είχε ληφθεί καθόλου υπόψη για σκοπούς αξιολόγησης της προσφοράς του Επιτυχόντα. Συνεπώς, συνεχίζουν, δεν έχει αποδειχθεί ότι ο κ. Ε. Τερζόγλου, είχε οποιανδήποτε εμπλοκή στην κατασκευή του έργου «Κατασκευή συλλεκτήρων ακαθάρτων κοινότητας Πεύκων» ούτε ότι διαθέτη την σχετική εμπειρία στην κατασκευή οποιουδήποτε αντλιοστασίου.

Ακόμα τόσο για τον κ. Ε. Τερζόγλου όσο και τον κ. Κ. Παπαϊωάννου, ο οποίος τον αντικατέστησε, δεν υπήρξε δυνατότητα με βάση την Ελληνική Νομοθεσία να αποκτούσαν ποτέ εμπειρία στις ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες καθότι είναι Πολιτικοί Μηχανικοί και όχι Μηχανολόγοι Μηχανικού ή/και Ηλεκτρολόγοι/ Ηλεκτρονικοί Μηχανικοί. Μελετώντας το βιογραφικό σημείωμα του κ. Κ. Παπαϊωάννου εξάγεται, με βάση τα ακαδημαϊκά του προσόντα είναι Πολιτικός Υπομηχανικός και όχι Πολιτικός Μηχανικός όπως είναι ο κ. Ε. Τερζόγλου, ότι δεν κατέχει καμία απολύτως τεχνική εμπειρία στην κατασκευή αντλιοστασίων στα 33 συνολικά έργα που εκτέλεσε η εταιρεία του. Κανένα στοιχείο δεν υποβλήθηκε και κανένα πιστοποιητικό αρμόδιου φορέα που να καταδεικνύει ότι ο κ. Παπαϊωάννου κατέχει ανάλογη τεχνική εμπειρία ώστε να διασφαλιστεί η παροχή των αναγκαίων πόρων από τον υποστηρικτικό φορέα ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ προς τον Επιτυχόντα. Το γεγονός ότι είναι Διευθύνων Σύμβουλος και μέτοχος της Παντεχνικής δεν αρκεί και συνεπώς η προσφορά του Επιτυχόντα ήταν άκυρη και έπρεπε να είχε αποκλειστεί.

Πέμπτος λόγος ακύρωσης που επικαλούνται οι Αιτητές είναι η παραβίαση των όρων 3.3.8.b και 5.6.1(i) –TEMPLATEB(2) of ANNEX 6 με την μη υποβολή Πιστοποιητικού Εκτέλεσης του έργου αναφοράς από τον Εργοδότη του έργου και την προσκόμιση περαιτέρω στοιχείων εκ των υστέρων μετά την υποβολή των προσφορών από τον Επιτυχόντα.

Ο Επιτυχών με την προσφορά του, αναφέρουν, υπέβαλε το Έντυπο TEMPLATE B(2) of ANNEX 6 στο οποίο κατέγραψε τις λεπτομέρειες για το έργο αναφοράς που εκτέλεσε ο Υποστηρικτικός Φορέας ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ Α.Ε. «*Supply & Installation of Submersible Pumps for the Pumping Station in the Community of BEFKA –Greece*». Με βάση τους όρους του διαγωνισμού, το πιο πάνω έντυπο έπρεπε να είχε συμπληρωθεί από τον Υποστηρικτικό Φορέα και όχι τον Επιτυχόντα, καθότι ως ο κατασκευαστής του έργου ήταν σε θέση να γνωρίζει τις απαιτούμενες πληροφορίες που θα καταχωρούνταν στο έντυπο και ακολούθως να επιβεβαιώσει την ορθότητα των πληροφοριών αυτών υπογράφοντας το σχετικό έντυπο TEMPLATE B(3) με βάση τον όρο 5.6.1(i). Σημείωσαν μάλιστα ότι το ίδιο ακριβώς ισχύει και για την περίπτωση του δεύτερου υποστηρικτικού φορέα ENIPEAS σε σχέση με το έργο «*Construction of Central Drainage Ductsin Litochoro –Plaka – Leptokarya – Pieria Prefecture*».

Επισήμαναν ακόμα ότι στο έντυπο TEMPLATE B(2), στην πρώτη σελίδα του, δηλώνεται η ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ως Subcontractor στη θέση *Contract role* του εντύπου, ενώ στην δεύτερη σελίδα του Template B(2), δηλώνεται ότι στο έργο αναφοράς η ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ υπήρξε μέλος κοινοπραξίας με συμμετοχή 50%. Στο Πιστοποιητικό Εμπειρίας Έργων Δημοσίου και ΝΠΔΔ - Έντυπο Β της ΕΥΑΘ Παγίων, το οποίο προσκομίσθηκε σύμφωνα με τον όρο 5.6.1(i) προς απόδειξη της ορθότητας των πληροφοριών που αναγράφονται στο Έντυπο Template B(2), δεν δηλώνεται ως έργο αναφοράς που εκτέλεσε η Παντεχνική Έργων (ΠΑΝΤΑΚΑΤ Α.Ε.) το έργο «*Supply & Installation of Submersible Pumps for the Pumping Station in the Community of BEFKA*» αλλά η «*Κατασκευή Συλλεκτήρα ακαθάρτων Κοινότητας Πεύκων*». Ακόμα, συνεχίζουν, δηλώνεται ότι η Παντεχνική Έργων εκτέλεσε το έργο ως Μέλος Κοινοπραξίας με ποσοστό 99%. Συνεπώς το Πιστοποιητικό Εμπειρίας Έργων Δημοσίου και ΝΠΔΔ - Έντυπο Β της ΕΥΑΘ Παγίων δεν επιβεβαιώνει τις πληροφορίες αυτές. Επομένως είναι άγνωστο κατά πόσο τα δυο αναφερόμενα έργα είναι το ίδιο έργο. Επίσης στο επίσημο πιστοποιητικό προερχόμενο από την ΕΥΑΘ ημερομηνίας 25.11.2009 δεν προσδιορίζεται η δυναμικότητα του

αντλιοστασίου, η οποία για ικανοποίηση της σχετικής απαίτησης συμμετοχής του όρου 3.3.8 b, θα έπρεπε να είναι όχι μικρότερη των 200 l/s.

Η Αναθέτουσα Αρχή, μέσω της αναζήτησης διευκρινίσεων, αντικανονικά και με σαφή παραβίαση της διαφάνειας και της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών, ζήτησε να της παρασχεθούν πληροφορίες και να της υποβληθούν στοιχεία και έγγραφα τα οποία θα έπρεπε ο Επιτυχών να είχε συμπεριλάβει εξ' αρχής στην προσφορά του για το έργο αναφοράς της ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ. Για τον φορέα ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ υπεβλήθη μόνο, φωτοτυπία βεβαίωσης ημερομηνίας 27.11.2017 (οκτώ περίπου μήνες μετά τον χρόνο υποβολής των προσφορών) κατά παράβαση των πιο πάνω ουσιωδών όρων. Επίσης στην πιο πάνω βεβαίωση δεν παρέχονται όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες που αναφέρονται στο TEMPLATE B(2) των εγγράφων του διαγωνισμού ώστε να δύναται να επαληθευτούν ως ορθές οι καταχωρηθείσες από τον προσφοροδότη πληροφορίες στο έγγραφο αυτό, κατά παράβαση του όρου 5.6.1 (i), ο οποίος προβλέπει αποκλεισμό προσφοράς όταν οι παρεχόμενες πληροφορίες για το έργο αναφοράς δεν επιβεβαιώνονται από το πιστοποιητικό εκτέλεσης του έργου το οποίο υποχρεωτικά θα πρέπει να εκδίδεται από τον Εργοδότη του έργου (Owner of the project /Client /Employer).

Έκτος λόγος ακύρωσης που προβάλλουν οι Αιτητές είναι η παραβίαση των όρων 3.3.8 b και 5.6.1 (i) του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού - Υποστηρικτικοί φορείς (Other Entities) - ANNEX 17 με την μη υποβολή του απαιτούμενου Πληρεξουσίου.

Ο Επιτυχών, αναφέρουν, για πλήρωση των απαιτήσεων του όρου 3.3.8 b (Project Experience), τεχνική και επαγγελματική εμπειρία, στηρίζεται στην ικανότητα και/ή δυνατότητα δύο υποστηρικτικών φορέων στην εταιρεία ENIPEAS S.A και στην εταιρεία ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ Α.Ε. οι οποίες και υπέβαλαν συμπληρωμένο, ως όφειλαν, το Έντυπο ANNEX 17. Οι δηλώσεις και των δύο υποστηρικτικών φορέων στο έντυπο αυτό, για παροχή των αναγκαίων πόρων προς εκτέλεση του Έργου δεν ικανοποιούν τις απαιτήσεις των όρων 3.3.8 και 5.6.1 (i), καθόσον οι δηλώσεις αυτές είναι ελλιπέστατες, ασαφείς, αόριστες και αντικανονικές. Αρχικά με τις δηλώσεις αυτές δεν παρέχεται αποδεκτή και σαφής ανάλυση των πόρων που θα παρασχεθούν και ο ακριβής τρόπος με τον οποίον θα παρασχεθούν.

Στο έντυπο ANNEX 17, σημειώνουν, για την απαίτηση για σαφέστατη παράθεση και ανάλυση των αναγκαίων πόρων (explicitly set and analyzed) ο υποστηρικτικός φορέας Παντεχνική Έργων Α.Ε. δήλωσε τα πιο κάτω:

“Lending of the experience in relevant projects civil engineer Mr Eirinaios Terzoglou for the 20 months duration of the construction of the project, and for any additional time required for the completion of the Project. Evidence regarding compliance with the technical requirement of the tendering documents and the successful completion of the reference project are submitted”

Από την πιο πάνω διατύπωση, τονίζουν, δεν ικανοποιείται η απαίτηση για σαφή παράθεση των πόρων που θα παραχωρούνταν μέσω του δανεισμού του κ. Ε. Τερζόγλου, καθώς δεν προσδιορίζονται ποια θα είναι τα καθήκοντα του στην εκτέλεση του αντλιοστασίου και ποιους ακριβώς πόρους θα διαθέσει προς τον σκοπό αυτό ο υποστηρικτικός φορέας. Με την αποχώρηση του κ. Ε. Τερζόγλου και με δεδομένη τη απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της Παντεχνική ότι *«πέραν της δάνειας εμπειρίας και το δανεισμό του Ε. Τερζόγλου η εταιρεία δεν λαμβάνει καμία άλλη υποχρέωση σχετικά με το συγκεκριμένο έργο»* εκ των πραγμάτων η δέσμευση για δάνεια παροχή των αναγκαίων για την κατασκευή του αντλιοστασίου πόρων είναι παντελώς ανύπαρκτη.

Σε σχέση με την απαίτηση των εγγράφων της προσφοράς, όπως διατυπώνεται στον όρο 3.3.8 b και στο έντυπο ANNEX 17, για *«A Power of Attorney, duly authorised by a Notary Public and Decision of the Board of Directors of the suitably qualified entity, indicating that the person(s) signing the declaration have the authority to sign the declaration should also be included»* παρατηρείται ότι ο υπογράφων το Έντυπο έχει μεν εξασφαλίσει εξουσιοδότηση από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας του αλλά δεν έχει εξασφαλίσει και το απαιτούμενο ειδικό πληρεξούσιο και κατά συνέπεια υπάρχει σαφής παράβαση του ως άνω ουσιώδους όρου. Παρέπεμψε δε στην σχετική απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στη Προσφυγή 61/2015, WTE Wassertechnik GmbH ν Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ημερομηνίας 21.06.2016.

Σε ότι αφορά τον υποστηρικτικό φορέα ENIPEAS S.A., συνεχίζουν, στο Έντυπο ANNEX 17 για την παράθεση και ανάλυση των αναγκαίων πόρων (explicitly set and analyzed) αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Reference related to the successful execution of a major sewerage contract within the last 10 years and of total value €3.166.349,00 excluding VAT. Lending of the experience in related projects civil engineer Mr. Georgios Gregoriades for the 20 months duration

of the construction of the project and for any additional time required for the completion of the Project. Evidence regarding compliance with the technical and financial requirement of the tendering documents and the successful completion of the reference project are submitted»

Από τα πιο πάνω, ισχυρίζονται, διαπιστώνεται και πάλι ότι δεν ικανοποιείται η ρητή απαίτηση για σαφή παράθεση των πόρων που θα παραχωρούνταν και ποιους ακριβώς πόρους θα διαθέσει ο υποστηρικτικός φορέας. Σε συνάρτηση με το γεγονός ότι ο υποστηρικτικός φορέας στην απόφαση του καταγράφει ότι *«πέραν της δάνειας εμπειρίας και το δανεισμό εξειδικευμένου μηχανικού η εταιρεία μας δεν λαμβάνει καμία άλλη υποχρέωση σχετικά με το συγκεκριμένο έργο»* ουσιαστικά εξουδετερώνεται η δέσμευση του για παροχή των αναγκαίων πόρων για την εκτέλεση του έργου.

Σε σχέση με την απαίτηση των εγγράφων της προσφοράς, όπως διατυπώνεται στον όρο 3.3.8 b και στο έντυπο ANNEX 17, για *«A Power of Attorney»* παρατηρείται ότι ο υπογράφων το Έντυπο εκ μέρους της ENIPEAS έχει εξασφαλίσει εξουσιοδότηση από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας του αλλά δεν έχει εξασφαλίσει και το απαιτούμενο ειδικό πληρεξούσιο και κατά συνέπεια υπάρχει σαφής παράβαση του ως άνω ουσιώδους όρου.

Συμπερασματικά, καταλήγουν, τα υποβληθέντα έντυπα ANNEX 17 από τους δύο υποστηρικτικούς φορείς βρίσκονται αντίθεση με τις ρητές απαιτήσεις των ουσιωδών όρων 3.3.8 b και 5.6.1i και το γεγονός αυτό θα έπρεπε να οδηγήσει την Αναθέτουσα Αρχή στον αποκλεισμό της προσφοράς του Επιτυχόντα.

Έβδομος ισχυρισμός ακύρωσης των Αιτητών είναι η παραβίαση του όρου 3.3 «Eligibility and Requirements for Participation» και ειδικότερα του όρου 3.3.5.1 καθώς και του όρου 5.6.1d του Μέρους Α' των εγγράφων του διαγωνισμού όπως επίσης και παραβίαση του άρθρου 52 του Ν. 29(Ι)/2001. Σύμφωνα με την παράγραφο 3.1. του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού, αναφέρουν, το επίδικο έργο εντάσσεται στην Κατηγορία «Τεχνικά Έργα» και στην «Τάξη Α», όπως προνοεί ο Περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμος του 2001 (Ν. 29(Ι)/2001).

Ο Επιτυχών, αναφέρουν, προς πλήρωση των πιο πάνω όρων υπέβαλε βεβαίωση ημερομηνίας 30.09.2014 της Ελληνικής Δημοκρατίας - Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων - Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων για την εταιρεία KARKANIAS

ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY S.A. Στην εν λόγω βεβαίωση αναφέρονται οι πιο κάτω κατηγορίες Έργων με την αντίστοιχη Τάξη ΜΕΕΠ για την εν λόγω εταιρεία:

«Οδοποιία 4η,

Οικοδομικά 4η,

Υδραυλικά 4η,

Λιμενικά 2η,

Ηλεκτρομηχανολογικά 4η,

Βιομηχανικά –Ενεργειακά 3η,

Έργα καθαρισμού και Επεξεργασίας νερού & υγρών στερεών και αερίων 4η.»

Είναι θέση των Αιτητών ότι με την προσκόμιση και μόνον της πιο πάνω βεβαίωσης ο Επιτυχών δεν απέδειξε ότι πληροί της προϋποθέσεις για εξασφάλιση άδειας «Τάξης Α», στην Κατηγορία «Τεχνικά Έργα». Στην βεβαίωση, πέραν της Κατηγορίας και της Τάξης στην οποία είναι εγγεγραμμένος ο Προσφέρων, θα έπρεπε να αναγράφονται τα όσα ορίζει ο όρος 5.6.1d:

«This certificate should mention the Category and Class in which the Tenderer is enrolled the minimum formal and essential requirements for enrolment, which should satisfy the conditions required for obtaining the annual licence mentioned in paragraph 3.3, item 5.1 (a)»

Θα έπρεπε, συνεχίζοντας στην βεβαίωση να αναγράφονται οι απαιτήσεις για εγγραφή οι οποίες θα πρέπει να ικανοποιούν τις απαιτήσεις για απόκτηση της αναφερόμενης στην παράγραφο 3.3., υποπαράγραφο 5.1 (α) άδειας ήτοι άδεια Τάξης Α στην κατηγορία Τεχνικά Έργα. Η μη προσκόμιση Βεβαίωσης/Πιστοποιητικού στο οποίο να περιέχονται όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες θα έπρεπε να οδηγήσει στον αποκλεισμό του Επιτυχόντα.

Σημειώνουν επίσης οι Αιτητές ότι, δεν υπήρξε από μέρους του Επιτυχόντα συμμόρφωση ούτε και προς το άρθρο 52 του Ν. 29(Ι)/2001 γεγονός που επίσης θα έπρεπε να οδηγήσει στον αποκλεισμό του. Ο Επιτυχών ούτε ζήτησε και συνεπώς ούτε εξασφάλισε την ειδική άδεια από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως προνοεί ο πιο πάνω νόμος ώστε να μπορεί να συμμετέχει σε δημόσιους διαγωνισμούς και να εκτελέσει το επίδικο έργο.

Ως όγδοο και τελευταίο λόγο ακύρωσης οι Αιτητές επικαλούνται την απουσία εξουσιοδότησης του κ. Χ. Γανωτή, αντιπροσώπου της Κοινοπραξίας καθώς και παράτυπη

υπογραφή των δηλώσεων ορθότητας στο έντυπο TEMPLATE B(3) και το έντυπο FORM A12.10 από τους κ.κ. Χ. Γανωτή και Γ. Καρκανιά.

Ο κ. Χ. Γανωτής, αναφέρουν, εμφανίζεται στη βεβαίωση που υποβλήθηκε να είναι Διευθυντής της εταιρείας ELBIOMECH LTD μαζί με άλλους δύο άλλους Διευθυντές. Ενώ υποβλήθηκε απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας KARKANIAS ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY S.A. για συμμετοχή της στην Κοινοπραξία και για εξουσιοδότηση του κ. Χ. Γανωτή να ενεργήσει ως αντιπρόσωπος της Κοινοπραξίας, για την εταιρεία ELBIOMECH LTD δεν έχει υποβληθεί με την προσφορά απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, τόσο για τη συμμετοχή της εν λόγω εταιρείας στην Κοινοπραξία όσον και για εξουσιοδότηση του κ. Χ. Γανωτή, ούτε κανένα επίσημο αποδεικτικό στοιχείο που να αποδεικνύουν ότι ο κ. Χ. Γανωτής, είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας ELBIOMECH LTD και εξουσιοδοτημένος να δεσμεύει την εταιρεία σε ότι αφορά τη δημιουργία κοινοπραξίας με την εταιρεία ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ.

Συνεπώς, συνεχίζουν, ο κ. Χ. Γανωτής υπέγραψε, χωρίς κατάλληλη εξουσιοδότηση από την εταιρεία του, το Co-operation Agreement των δυο μελών της κοινοπραξίας ELBIOMECH - KARKANIAS, το έντυπο προσφοράς της Κοινοπραξίας καθώς και τα έντυπα ANNEX 1, 2, 4, 5 & 19 για την εταιρεία ELBIOMECH LTD κατά παράβαση του όρου 5.6.1 (m) και 5.6.1 (n) του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού και παρέπεμψε σε σχετικές αποφάσεις.³

Επιπρόσθετα, αναφέρουν, ο κ. Χ. Γανωτής υπέγραψε παράτυπα και αντικανονικά τις δηλώσεις για την ορθότητα των πληροφοριών που δίνονται στο έντυπο TEMPLATE B(3) και το έντυπο FORM A12.10 (Declaration for the correctness of information given in TEMPLATE B(3) ANNEX 6 and in FORM A12.10 ANNEX 12) που αφορούν το έργο αναφοράς του ενός εκ των δυο υποστηρικτικών φορέων ήτοι ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ Α.Ε.

Είναι θέση των Αιτητών ότι πιο πάνω οι δηλώσεις που αφορούν το έργο αναφοράς του υποστηρικτικού φορέα ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ Α.Ε, θα έπρεπε να είχαν υπογραφεί από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο του φορέα ο οποίος είχε εκτελέσει το έργο και ήταν σε θέση να γνωρίζει την ορθότητα των απαιτούμενων πληροφοριών.

---

³Απόφαση της Α.Α.Π. στην Ιεραρχική Προσφυγή 80/2009, ημερ. 03/11/10, απόφαση της ΑΑΠ στην Προσφυγή 111/2010, ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ ν Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ημερ. 15/11/2010.

Επιπρόσθετα, συνεχίζουν, ο κ. Γ. Καρκανιάς υπέγραψε παράτυπα και αντικανονικά τις πιο πάνω δηλώσεις που αφορούν το έργο αναφοράς του δεύτερου υποστηρικτικού φορέα ΕΝΙΠΕΑΣ καθότι οι δηλώσεις αυτές θα έπρεπε να είχαν υπογραφεί από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο της ΕΝΙΠΕΑΣ η οποία είχε εκτελέσει το έργο αναφοράς. Επομένως η υπογραφή των ανωτέρω έντυπων από τον κ. Γ. Καρκανιά, αντί τουλάχιστον και από τον κ. Χ. Γανωτή που ήταν ο εκπρόσωπος της Κοινοπραξίας, καθιστά τα έντυπα αυτά άκυρα και δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη στην αξιολόγηση των προσφορών και η προσφορά του Επιτυχόντα θα έπρεπε να αποκλεισθεί.

ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει τους ισχυρισμούς των Αιτητών σημειώνοντας ότι οι κάποια θέματα που θίγουν οι Αιτητές εξετάστηκαν στις προσφυγές με αρ. 36/2017 και 52/2019⁴.

Σχετικά με τον πρώτο λόγο ακύρωσης που προβάλλουν οι Αιτητές για παραβίαση του αρ. 63 του Ν.73(Ι)/2016 και τον όρο 3.3.8b του διαγωνισμού, αναφέρει, ο Επιτυχών στηρίζεται στην ικανότητα δύο υποστηρικτικών Φορέων, των ΕΝΙΠΕΑΣ S.A. και στην Παντεχνική Έργων Α.Ε και επομένως υπήρχαν τρίτοι φορείς στους οποίους στηρίζεται. Η Παντεχνική Έργων δεν θα παρείχε απλώς εξειδικευμένες συμβουλές αλλά θα «δάνειζε» τον κ. Τερζόγλου για την εκτέλεση του έργου με αποτέλεσμα αυτός να έχει ενεργή συμμετοχή και φυσική παρουσία στην πορεία και εκτέλεση του έργου.

Παράλληλα, τονίζει, από σχετική διευκρινιστική ερώτηση που έθεσε το ΣΑΛΑ με επιστολή του ημερομηνίας 22.05.2019 σε σχέση με την διαθεσιμότητα του κ. Τερζόγλου καθώς και τον επακριβή του ρόλο στην πορεία και εξέλιξη του έργου, ο Επιτυχών απάντησε με επιστολή του ημερομηνίας 29.05.2019 στην οποία υπήρξε εκτενής αναφορά με επισύναψη σχετικών πρακτικών για την αντικατάσταση του κ. Τερζόγλου από τον κ. Παπαϊωάννου καθώς και την θέση τελικά που θα κατέχει αναλύοντας τα καθήκοντα του. Παράθεσε δε το σχετικό απόσπασμα της επιστολής:

---

⁴Ι.Π.αρ. 36/2017 Κοινοπραξία Elbiomec Ltd/ Karkanias Environmental S.A. Vs Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας και Ι.Π. 52/2019 Κοινοπραξίας Elbiomec Ltd/ Karkanias Environmental S.A. Vs Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

«Mr. Papaioannou's level of input shall be in a supervisory of technical advisory role as already specified in a project organogram we have submitted to the Tendering Authority. In broad terms his main duties for the duration of the project shall include but not limited to:

- *Review all technical drawings and documents*
- *Provide technical advice as well as expertise to the project manager and staff*
- *Identify and solve technical issues*
- *Conduct technical reviews and monitor the progress of the project*
- *Provide technical support for the proper implementation of the project design*
- *Liaise with the project staff and the Engineering Consultant of the Tender Authority»*

Είναι η θέση της Αναθέτουσας ότι από τα πιο πάνω προκύπτει ότι η εμπλοκή που θα είχε ο κ. Παπαϊωάννου στο έργο ήταν ξεκάθαρη, γεγονός που διαπιστώνει και η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών στην προσφυγή 52/2019 μεταξύ ΣΑΛΑ και Κοινοπραξίας Elbiomec Ltd/ Karkanias Environmental S.A. όπου αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Το οργανόγραμμα της 17.05.2017 όμως, στο οποίο μας παρέπεμψαν οι Αιτητές, (PU.2.4. / 2016 / 4ος τόμος, Κυανό 234) περιέχει τόσο θέσεις όσο και ονόματα. Οι αντιφάσεις στις τοποθετήσεις της Αναθέτουσας Αρχής αναφορικά με την συμπερίληψη ονομάτων και την υπόδειξη θέσεων/καθηκόντων δεν είναι κατανοητές και αφήνουν σοβαρές υποψίες πλάνης.

Αυτό επιβεβαιώνεται και στην περίπτωση του θέματος Παπαϊωάννου όπου η έκθεση των εμπειρογνομόνων αναφέρει:

«Μετά από σχετική ερώτηση που ζητήθηκε από τους Συμβούλους Μηχανικούς διαφάνηκε ότι ο κ. Τέρζογλου ο οποίος είχε προταθεί από την Παντεχνική Έργων δεν είναι πλέον διαθέσιμος και η εταιρεία Παντεχνική Έργων θα διαθέσει τον Πολιτικό Μηχανικό κ. Παπαϊωάννου, υποβάλλοντας και το βιογραφικό του σημείωμα. Η Κοινοπραξία αναφέρει ότι ο ρόλος του κ. Παπαϊωάννου θα είναι εποπτικός και συμβουλευτικός σε τεχνικά θέματα όπως υποδεικνύεται στο Οργανόγραμμα. Επειδή όμως το Οργανόγραμμα που υποβλήθηκε από την Κοινοπραξία δεν περιλαμβάνει τα ονόματα του προσωπικού, είναι αδύνατο να

αντιληφθεί κανείς με πιο τρόπο ο κος Παπαϊωάννου θα ενσωματωθεί στην ομάδα έργου.»

όμως ούτε αυτό φαίνεται να είναι ορθό εφόσον η Αναθέτουσα Αρχή γνώριζε ότι ο κος Παπαϊωάννου θα αντικαθιστούσε τον αποχωρήσαντα κ. Τέρζογλου, του οποίου τα καθήκοντα και ο ρόλος ήταν γνωστά.

Τέλος, η αναφορά της Αναθέτουσας Αρχής, μέσω της εκθέσεως των Συμβούλων της, ότι:

«Επιπρόσθετα η Κοινοπραξία απέτυχε να επιβεβαιώσει κατά πόσο ο κος Παπαϊωάννου θα ευρίσκεται στο Εργοτάξιο επί συνεχούς βάσεως. Όπως αναφέρεται στην παράγραφο (α) του Άρθρου 3.3.8 του Τόμου 1, Μέρος 1 των όρων του διαγωνισμού, ο προσφέρων θα πρέπει να επιδείξει με πειστικότητα πως οι τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες του άλλου φορέα στις δυνατότητες του οποίου βασίζεται ο προσφέρων, θα τεθούν στη διάθεση του και αναφέρεται σαν παράδειγμα της δάνειας εμπειρίας η παραχώρηση (cede) προσωπικού για όλη την διάρκεια του έργου. Από τα υποβληθέντα έγγραφα και διευκρινήσεις που υποβλήθηκαν η Κοινοπραξία δεν ικανοποιεί αυτή την απαίτηση.»

αποτυγχάνει να πείσει ότι οι ανησυχίες της είναι βάσιμες αφού δεν παρέχει αιτιολογία πέραν από γενικούς και ατεκμηρίωτους ισχυρισμούς. Αποκλεισμός προσφοροδότη από διαγωνισμό πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια που απορρέουν καθαρά από τους όρους που τίθενται στα έγγραφα και τεκμηριώνονται με τρόπο αδιαμφισβήτητο. Όταν οι όροι διαγωνισμού απαιτούν «πειστικές αποδείξεις» χωρίς όμως να δίδουν τον αντικειμενικό και συγκεκριμένο τρόπο υποβολής τους, τότε το βάρος απόδειξης της απόρριψης μεταφέρεται στην Αναθέτουσα Αρχή, με επιτακτική την ανάγκη πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας της απόφασης της. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, για παράδειγμα, οι απλές υποψίες της Αναθέτουσας Αρχής για πιθανολογούμενη ελλιπή παρουσία του κ. Παπαϊωάννου στη Κύπρο κατά την διάρκεια του έργου, δεν αποτελούν πλήρη ή εμπειριστατωμένη αιτιολογία.»

Επομένως, καταλήγει, τα όσα αναφέρουν οι Αιτητές για το ζήτημα αυτό είναι ανεδαφικά και δεν τυγχάνουν εφαρμογής καθώς οι όποιες ανησυχίες του ΣΑΛΑ έχουν εκτεθεί πιο πάνω, έχουν καλυφθεί με την απάντηση του Επιτυχόντα ημερομηνίας 29.05.2019 καθώς και με την σχετική επί του ζητήματος απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών.

Αναφορικά με την θέση των Αιτητών σε σχέση με το τι μπορεί να περιλαμβάνει ένας «δανεισμός» κάποιου υποστηρικτικού φορέα ή τι μπορεί να σημαίνει η δάνεια εμπειρία, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι υπάρχει πλούσια νομολογία για το συγκεκριμένο ζήτημα και παρέπεμψε στην υπόθεση C-324/14 Partner Apelski Dariusz κατά Zarząd Oczyszczania Miasta. Με βάση την πιο πάνω απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνεχίζει, εξάγεται το φιλελεύθερο πνεύμα της νομολογίας του ΔΕΕ, το οποίο ευνοεί την μη επιβολή περιορισμών στους οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό και να εκτελέσουν την σύμβαση στηριζόμενοι στις δυνάμεις τρίτων φορέων. Το φιλελεύθερο αυτό πνεύμα, σαφέστατα κατατείνει να εξυπηρετήσει και απολήγει σε όφελος, όχι μόνο των οικονομικών φορέων, αλλά σε όφελος του ελεύθερου ανταγωνισμού και των ίδιων των αναθετουσών αρχών. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα όσον αφορά τους τρόπους με τους οποίους ο προσφοροδότης δύναται να αποδείξει ότι οι υποστηρικτικοί φορείς θα θέσουν στη διάθεση του προσφοροδότη τους αναγκαίους πόρους για την εκτέλεση της σύμβασης.

Σχετικά με τον ισχυρισμό των Αιτητών για ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς του Επιτυχόντα με την αντικατάσταση του κ. Ε. Τερζόγλου από τον κ. Κ. Παπαϊωάννου, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι διαφωνεί πλήρως με την τοποθέτηση αυτή. Η ανάθεση, συνεχίζει, με κατακύρωση ενός διαγωνισμού σε ένα προσφοροδότη μπορεί να διαρκέσει αρκετά χρόνια, με την κοινοπραξία που διαγωνίζεται να αποτελείται από διάφορες εταιρείες, οι οποίες ενδεχομένως να αλλάξουν την σύνθεση τους με πρόσληψη ή αντικατάσταση εργοδοτουμένων τους για οποιοδήποτε λόγο.

Σε σχέση, αναφέρει, με την αντικατάσταση φορέα στις ικανότητες του οποίου έχει στηριχθεί ο προσφοροδότης είναι ξεκάθαρο από την νομολογία ότι δεν μπορείς να αντικαταστήσεις οικονομικό φορέα μέλος της κοινοπραξίας ή υποστηρικτικό φορέα καθότι αυτό θεωρείται μη ισότιμη μεταχείριση των φορέων. Η θέση των Αιτητών ότι εφόσον καμία ρύθμιση δεν υπάρχει στην κυπριακή νομολογία σημαίνει ότι δεν επιτρέπεται καμία αντικατάσταση οποιουδήποτε φορέα, είναι λανθασμένη. Τόνισε ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν αντικαταστάθηκε ο φορέας, ο οποίος είναι η Παντεχνική Έργων, αλλά το πρόσωπο το οποίο θα παραχωρούσε.

Επίσης από την δήλωση της Παντεχνικής Έργων, γίνεται αντιληπτό ότι πέραν της δάνειας εμπειρίας και το δανεισμό του κ. Κ. Παπαϊωάννου η εταιρεία δεν λαμβάνει καμία άλλη υποχρέωση σχετικά με το συγκεκριμένο έργο, εννοώντας ότι πέραν του κ. Παπαϊωάννου

δεν θα προσφέρει οποιοδήποτε άλλο πόρο. Η δήλωση προφανώς και δεν εννοεί ότι η εταιρεία δεν αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις της έναντι του ΣΑΛΑ, αφού για τις εγγυήσεις που παρέχει ως εταιρεία έχει ήδη καταχωρήσει δεόντως συμπληρωμένο το έντυπο ANNEX 17. Επομένως, η δέσμευση της εταιρείας Παντεχνική Έργων είναι εκεί και δεν αλλάζει, είναι υποστηρικτικός φορέας του Επιτυχόντα, αυτά που αξιολογούνται είναι τα προσόντα του φορέα, οπότε ο δανεισμός κάποιου στελέχους έναντι άλλου δεν αλλάζει το περιεχόμενο του «δανεισμού».

Σε σχέση με την θέση των Αιτητών ότι η μόνη «υπόσχεση» παροχής πόρων δίνεται μόνο μέσω της επιστολής του κ. Χ. Γανωτή ημερομηνίας 29.05.2019 σε σχέση με την Παντεχνική Έργων, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι είναι λανθασμένη. Η δέσμευση είναι ξεκάθαρη τόσο στο πρακτικό συνεδρίας 27.05.2019 της Παντεχνικής Έργων όσο και στην υπεύθυνη δήλωση της ότι θα παραχωρείτο ο κ. Κ. Παπαϊωάννου υπό την μορφή δανεισμού μέχρι την ολοκλήρωση του έργου όπως εννοείται και στο ANNEX 17.

Όσον αφορά την αναζήτηση διευκρινήσεων για τον κ. Τερζόγλου, είναι θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι, με βάση την νομολογία είναι υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής να λαμβάνει υπόψη τις ενώπιον της δηλώσεις/αποκαλύψεις και οφείλει με τα μέσα που διαθέτει να τις διερευνήσει και ο καλύτερος τρόπος να είναι η απευθείας ερώτηση προς την κοινοπραξία. Στα πλαίσια της δέουσας έρευνα και αφού έφτασε η πληροφόρηση ότι ενδεχομένως ο κ. Τερζόγλου να μην είναι διαθέσιμος, το ΣΑΛΑ προχώρησε σε απευθείας ερώτηση των εμπλεκομένων για το ζήτημα αυτό για παροχή διευκρινήσεων οι οποίες και δόθηκαν. Επομένως, καμία τροποποίηση των ήδη κατατεθειμένων εγγραφών δεν ήταν αναγκαία αλλά ήταν θέμα διευκρινήσεων που έπρεπε να δοθούν από την επιτυχούσα κοινοπραξία. Παρέπεμψε δε σε απόφαση του ΔΕΕ.⁵

Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει ως αβάσιμο και τον ισχυρισμό των Αιτητών για μη υποβολή του Εντύπου ANNEX 17 μετά την αντικατάσταση του κ. Τερζόγλου από τον κ. Παπαϊωάννου. Στο ANNEX 17, τονίζει, το οποίο υπογράφεται από την Παντεχνική αναφέρεται:

«Regarding the above subject, we ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ Α.Ε guarantee you that in case the contract is awarded to JOINT VENTURE «ELBIOMEC LTD-KARKANIAS S.A», we will place at his disposal the necessary resources in relation

---

⁵Απόφαση Δ.Ε.Ε, στην *Esaprojektsp. zo.o. v WojewództwoŁódzkie, C-387/14*, ημερ. 4.5.2017

to the construction, installation of equipment and commissioning of a sewage pumping station with a minimum peak flow capacity of 200 l/s.»

Επομένως, καταλήγει, δεν υπήρχε αναγκαιότητα κατάθεσης νέου ANNEX 17 αφού η εταιρεία με το έγγραφο αυτό αναλάμβανε την υποχρέωση να διαθέσει τους αναγκαίους πόρους σε σχέση με την κατασκευή του αντλιοστασίου. Δεν κατονόμαζε τους πόρους αυτούς αλλά η ανάληψη της υποχρέωσης της ήταν γενική και κάλυπτε κάθε περίπτωση. Επομένως, οποιαδήποτε αντικατάσταση του πόρου αυτού που θα διέθετε δεν επηρέαζε την δέσμευση της αυτή.

Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει επίσης τον ισχυρισμό των Αιτητών για μη απόδειξη της αναγκαίας εμπειρίας των κ. κ. Τερζόγλου και Παπαϊωάννου. Τα ζητήματα αυτά, τόνισε, έχουν αποφασιστεί σε προγενέστερο στάδιο με την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών να έχει τοποθετηθεί ήδη στην απόφαση της στην ιεραρχική προσφυγή 36/2017 για τον ίδιο διαγωνισμό. Σε σχέση με την εμπειρία του κ. Τερζόγλου αποφασίστηκε ότι:

«Από τον πιο πάνω όρο κρίνουμε ότι λανθασμένα η Αναθέτουσα Αρχή απέρριψε την προσφορά των Αιτητών για το λόγο ότι ο κος Τερζόγλου δεν εργάστηκε στο έργο της Κοινότητας Πεύκων. Ο όρος προνοεί «to include key personnel who have been employees of a suitably qualified entity in the last five years». Δεν τίθεται στον όρο υποχρέωση να είχε εργαστεί στο έργο που οι οικονομικοί φορείς θα δήλωναν προς ικανοποίηση άλλης παραγράφου του ίδιου όρου (3.3.8.b). Συνεπώς, με βάση όλα τα πιο πάνω κρίνουμε την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να απορρίψει την προσφορά των Αιτητών ως πάσχουσα λόγω πλάνης περί τα πράγματα και ως εκ τούτου ακυρώνεται.»

Επομένως, συνεχίζει η Αναθέτουσα Αρχή, ο όρος 3.3.8.b των όρων του διαγωνισμού αναφέρεται στην εμπειρία του νομικού προσώπου και όχι σε φυσικό πρόσωπο, ενώ δεν αναφέρει ότι ο εργαζόμενος του νομικού προσώπου θα πρέπει να έχει εργαστεί στο συγκεκριμένο έργο για να πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 3.3.8.b. Η συμμετοχή ή όχι του κ. Τερζόγλου στην εξέλιξη του συγκεκριμένου έργου είναι δευτερευούσης σημασίας καθώς η εμπλοκή του δεν είναι απαραίτητη για να πληροί τους όρους του διαγωνισμού. Ανάλογα ισχύουν και σε σχέση με τον κ. Παπαϊωάννου ο οποίος είναι και ο ιδρυτής της εταιρείας Παντεχνική Έργων Α.Ε.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς των Αιτητών σε σχέση με την επιστολή της ΕΥΑΘ Παγίων ημερομηνίας 27.11.2017 και τις αναφορές για την γνησιότητα και την προχειρότητα της, η Αναθέτουσα Αρχή τους κρίνει ως ανυπόστατους και ατεκμηρίωτους.

Αρχικά, αναφέρει, η κα Ε. Παπαδοπούλου είναι Αναπληρώτρια Διευθύντρια της ΕΥΑΘ ΠΑΓΙΩΝ όπως φαίνεται και την επίσημη ιστοσελίδα τους. Επιπλέον από την επιστολή/βεβαίωση της ΕΥΑΘ ΠΑΓΙΩΝ ημερομηνίας 27.11.2017 επιβεβαιώνεται ότι ο κ. Ε. Τερζόγλου είχε ενεργή συμμετοχή στο έργο. Στην εν λόγω βεβαίωση αναφέρεται ρητά ότι υπογράφηκε στις 10.10.2008 από την ΕΥΑΘ ΠΑΓΙΩΝ με την Κοινοπραξία ΠΑΝΤΑΚΑΤ ΕΕ- ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Λ. ΕΔΕ οπότε υπάρχει πλήρης ταύτιση ότι μιλάμε για το ίδιο έργο.

Απορριπτός από την Αναθέτουσα Αρχή, είναι επίσης ο ισχυρισμός των Αιτητών για τον τρόπο που αποχώρησε από την εταιρεία ο κ. Ε. Τερζόγλου, καθότι είναι ανακριβής και υποθετικός χωρίς οποιαδήποτε τεκμηρίωση και οι θέσεις τους που καταρρίπτονται από την απόφαση στην προσφυγή με αρ.36/2017.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι ο κ. Παπαϊωάννου δεν κατέχει τα απαραίτητα προσόντα αφού είναι Πολιτικός Υπομηχανικός και όχι Πολιτικός Μηχανικός, η Αναθέτουσα Αρχή τονίζει ότι από το βιογραφικό του σημείωμα προκύπτει ότι είναι πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών Τ.Ε. του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης. Σημείωσε επίσης ότι από το βιογραφικό σημείωμα του κ. Ε. Τερζόγλου φαίνεται ότι και αυτός έχει αποφοιτήσει από την ίδια σχολή που σήμερα ονομάζεται Αλεξάνδρειο Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης.

Σε σχέση με την απάντηση της 29.05.2019 από τον Επιτυχόντα την οποία απέστειλε ο κ. Γανωτής, η Αναθέτουσα Αρχή τονίζει ότι, ο κ. Γανωτής είναι εκπρόσωπος της κοινοπραξίας και η απάντηση είναι καθόλα νόμιμη αφού το ΣΑΛΑ απευθύνεται στην Κοινοπραξία η οποία θα αναλάβει το έργο και δεν απευθύνεται στον κάθε φορέα ξεχωριστά. Τα έγγραφα που επισυνάπτονται στην επιστολή αυτή είναι επαρκή καθότι περιλαμβάνει τόσο πρακτικό συνεδρίας της Παντεχνικής Έργων όσο και υπεύθυνη δήλωση του ίδιου του κ. Παπαϊωάννου ότι θα είναι στην διάθεση της κοινοπραξίας για να παρέχει τις γνώσεις του. Επομένως, καταλήγει, τα έγγραφα αυτά δίνουν τις απαντήσεις προς το ΣΑΛΑ, με την επιστολή του κ. Γανωτή να αποτελεί συνοδευτική αυτών των εγγράφων.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό των Αιτητών για παραβίαση των όρων 3.3.8.b και 5.6.1 (I) και περί ανακριβειών σε σχέση με το TEMPLATE B (2)-(3) και σε σχέση με την βεβαίωση που

προσκομίσθηκε από την ΕΥΑΘ ΠΑΓΙΩΝ, η Αναθέτουσα Αρχή, θεωρεί ότι αυτά δεν είναι αποφασιστικής σημασίας για να πλήξουν την αξιοπιστία και την επιτυχή συμμετοχή του Επιτυχόντα στον διαγωνισμό. Με βάση την νομολογία το ζήτημα αυτό είναι επουσιώδης και επιδεκτικό διευκρινήσεων.

Αρχικά, αναφέρει, όπως προαναφέρθηκε έχει ξεκαθαρίσει το θέμα της ονομασίας του έργου το οποίο απέδωσε την πείρα στην Παντεχνική Έργων. Όσον αφορά την βεβαίωση που έχει δοθεί από την ΕΥΑΘ ΠΑΓΙΩΝ, αυτή είναι ικανοποιητική δεδομένου ότι οι ίδιοι οι όροι του διαγωνισμού δεν προκαθορίζουν την μορφή που πρέπει να έχει μια τέτοιου είδους βεβαίωση. Για τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι η δυναμικότητα του αντλιοστασίου δεν αναφέρεται στην βεβαίωση της ΕΥΑΘ ΠΑΓΙΩΝ, τονίζει ότι δεν ήταν απαραίτητο να συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο έγγραφο καθώς προκύπτει από άλλα συνοδευτικά έγγραφα που έχει προσκομίσει ο Επιτυχών. Με την βεβαίωση, καταλήγει, επιβεβαιώνεται ότι το έργο με το συγκεκριμένο όνομα ολοκληρώθηκε από την συγκεκριμένη εταιρεία.

Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει επίσης τα όσα ισχυρίζονται οι Αιτητές ότι η προσφορά του Επιτυχόντα είναι άκυρη καθότι παραβιάζει τους ουσιώδης όρους τους διαγωνισμού που βρίσκονται στο σημείο 3.3.8 β και 5.6.1 i.όσον αφορά τους υποστηρικτικούς φορείς. Τα σημεία αυτά, αναφέρει, έχουν ήδη απαντηθεί με τις τοποθετήσεις της σε προηγούμενους λόγους ακυρότητας. Αναφορικά με την μη ύπαρξη πληρεξουσίου που να καθιστά κάποιον ως εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο μιας εταιρείας, ενώ υπάρχουν πρακτικά της εταιρείας που τον διορίζουν ως αντιπρόσωπο και άλλα υποστηρικτικά έγγραφα, είναι θέση της Αναθέτουσας Αρχής, ότι αυτό δεν επισύρει ακυρότητα της συμμετοχής του Επιτυχόντα στον διαγωνισμό.

Σχετικά με το ANNEX 17 της εταιρείας ENIPEAS, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι ισχύουν όλες οι θέσεις που έχουν προβληθεί και σε σχέση με την εταιρεία Παντεχνική. Τόνισε επίσης ότι την παροχή δάνειας εμπειρίας εγγυάται ότι θα παρέχει ο υποστηρικτικός φορέας ως εταιρεία και όχι το μεμονωμένο πρόσωπο.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό για παράβαση του όρου 3.3 και ειδικότερα του όρου 3.3.5.1 καθώς και του όρου 5.6.1 (d) και ειδικά κατά πόσο αλλοδαπή εταιρεία, η οποία αποτελεί μέλος της κοινοπραξίας, έχει τα απαιτούμενα προσόντα με βάση τον σχετικό νόμο και τους όρους του παρόντος διαγωνισμού, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι, ο διαγωνισμός και συγκεκριμένα το σημείο 3.3.5.1 προνοεί ότι οι εργολάβοι που θα αναλάβουν το έργο θα πρέπει να έχουν ανανεωμένη την ετήσια άδεια τους, η οποία θα πρέπει να είναι στην ίδια

κατηγορία και τάξη του παρόντος έργου, όπως προνοείται στην παράγραφο 3.1. των όρων του διαγωνισμού.

Αναφορικά με την εταιρεία KARKANIAS ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY S.A., συνεχίζει, η οποία είναι ελληνική εταιρεία υπάρχει επιστολή ημερομηνίας 22.09.2020 από το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων με την οποία επιβεβαιώνεται ότι η εταιρεία ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ πληροί τις προϋποθέσεις για προσφοροδότηση ή και εκτέλεση του έργου.

Σημείωσε ακόμη ότι η εξασφάλιση του πιο πάνω πιστοποιητικού έγινε μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού στον Επιτυχόντα και μετά την απόφαση της μη χορήγησης προσωρινών μέτρων στην παρούσα προσφυγή, με αποτέλεσμα να προχωρήσει κανονικά το ΣΑΛΑ για υπογραφή της σύμβασης με τον Επιτυχόντα. Η Αναθέτουσα Αρχή διευκρίνισε επίσης την πρακτική που ακολουθείται αναφέροντας ότι στο πρότυπο συμβόλαιο που έχει στα χέρια της η Αναθέτουσα Αρχή, προερχόμενο από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και το οποίο εφαρμόζει, υπάρχουν οι αντίστοιχες πρόνοιες όπως στο σημείο 3.3.5.1. Από το πρότυπο έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου προκύπτει το άρθρο 3.3.5.1. των όρων του διαγωνισμού με την προσθήκη στο τέλος του άρθρου 3.3.5.1. c: *“It should be noted that economic operators meeting the criteria of paragraph 3.3.8 are considered to satisfy the conditions requires for obtaining the annual license mentioned in paragraph (a).”* Έπομένως με βάση τους όρους της προσφοράς οι οικονομικοί φορείς που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 3.3.8 (Economic and Financial Standing, Technical and professional ability - project experience) θεωρείται ότι πληρούν τους όρους που απαιτούνται για την απόκτηση της ετήσιας άδειας που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του 3.3.5.1. Άρα στο στάδιο της υποβολής και εξέτασης μιας προσφοράς δεν απαιτείται ειδική κατάθεση βεβαίωσης από το Συμβούλιο Εργοληπτών της Κύπρου εφόσον με βάση τα υποβληθέντα συνάγεται ότι ο συγκεκριμένος φορέας έχει εκτελέσει έργα που θα τον ενέτασσαν στην κατηγορία και τάξη που απαιτείται. Παράλληλα τόνισε ότι και το Συμβούλιο Εργοληπτών Κύπρου για να μπει στην διαδικασία να εξετάσει εάν ένας οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις για προσφοροδότηση ή εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου, θα πρέπει να έχει αποφασίσει η Αναθέτουσα Αρχή ότι θα υπογράψει την σύμβαση με τον συγκεκριμένο προσφοροδότη. Εν πάση περιπτώσει, καταλήγει, συνάγεται από τα ήδη δηλωθέντα έργα που έχει εκτελέσει ένας φορέας εάν κατέχει την τεχνική γνώση που τον εντάσσει σε συγκεκριμένη κατηγορία και τάξη έργων.

Για τον ισχυρισμό ότι με βάση το άρθρο 52 του Περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμος του 2001 (Ν.29(Ι)/2001) χρειαζόταν από την εταιρεία ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ η εξασφάλιση ειδικής άδειας για υποβολή προσφοράς προς το ΣΑΛΑ καθότι αποτελεί αλλοδαπή εταιρεία, η Αναθέτουσα Αρχή θεωρεί την θέση αυτή είναι παντελώς λανθασμένη και παραπλανητική καθότι εταιρεία με έδρα σε κράτος μέλος της Ε. Ε. δεν θεωρείται αλλοδαπή εταιρεία και επομένως δεν έχει εφαρμογή το συγκεκριμένο άρθρο.

Στο άρθρο 52 του Ν. 29(Ι)/2001 ο διαχωρισμός είναι ξεκάθαρος όπως και η γενικότερη θέση της νομολογίας αναφορικά με τα νομικά και φυσικά πρόσωπα προερχόμενα από κράτη μέλη και την ισχύ της γενικής αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών, η οποία θα ετίθετο εν αμφιβόλω σε περίπτωση αναγκαίας εξασφάλισης ειδικής άδειας από το Υπουργικό Συμβούλιο σε αντίθεση με τις κυπριακές εταιρείες που πιθανόν να συμμετείχαν στο διαγωνισμό. Καταληκτικά ανέφερε ότι έχει καταχωρηθεί εκ μέρους της ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ βεβαίωση ημερομηνίας 30.09.2014 της Ελληνικής Δημοκρατίας αναφορικά με της κατηγορίες έργων και αντίστοιχη τάξη ΜΕΕΠ της εν λόγω εταιρείας. Από την εν λόγω βεβαίωση το ΣΑΛΑ ικανοποιήθηκε ότι η εταιρεία αυτή πληροί της προϋποθέσεις για εξασφάλιση άδειας «Τάξης Α» και κατηγορίας «Τεχνικά έργα».

Αναφορικά με τον τελευταίο ισχυρισμό των Αιτητών για απουσία εξουσιοδότησης του κ. Χ. Γανωτή, η Αναθέτουσα Αρχή επισημαίνει ότι ο κ. Γανωτής είναι ένας εκ των διευθυντών της ELBIOMEC και είχε εξουσιοδότηση από την άλλη εταιρεία που απαρτίζει την Κοινοπραξία, δηλαδή από την ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ, να ενεργήσει ως αντιπρόσωπος της Κοινοπραξίας και να υπογράψει όλα τα σχετικά έγγραφα του διαγωνισμού. Σημείωσε ότι ο Επιτυχών παρουσίασε κατά την υποβολή της προσφοράς του έγγραφο ημερομηνίας 07.02.2017 με τίτλο COOPERATION AGREEMENT, και με το οποίο ουσιαστικά και οι δύο εταιρείες συναινούν ώστε να αποτελεί νόμιμος αντιπρόσωπος της κοινοπραξίας ο κ. Χ. Γανωτής. Στο έγγραφο αναφέρεται επίσης σε σχέση με την ELBIOMEC ότι ο νόμιμος αντιπρόσωπος αυτής είναι ο διευθυντής της κ. Χ. Γανωτής. Συνεπώς, συνεχίζει, η εξουσιοδότηση αυτή υπάρχει. Τέλος, καταλήγει, αναφορικά με την εταιρεία ELBIOMEC στην οποία ο κ. Γανωτής είναι διευθυντής είναι αχρείαστη οποιαδήποτε εξουσιοδότηση καθώς το εν λόγω πρόσωπο με την υπογραφή του δεσμεύει την εν λόγω εταιρεία ένεκα της θέσης που κατέχει και παρέπεμψε σε σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.⁶

---

⁶HSDATALTD v. ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ, Αρ. Υπόθεσης: 1688/2010, 8/6/2015

ΑΠΟΦΑΣΗ

Έχουμε μελετήσει τις θέσεις των δύο μερών καθώς και τα έγγραφα που έχουν τεθεί ενώπιόν μας. Λόγω των πολλών ζητημάτων που εγείρουν οι Αιτητές θα απαντήσουμε στους ισχυρισμούς τους με την σειρά με την οποία εγείρονται.

Ο πρώτος λόγος ακύρωσης που εγείρουν οι Αιτητές είναι ότι υπάρχει παραβίαση του άρθρου 63 του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2016 (Ν. 73(Ι)/2016) καθώς και του όρου 3.3.8 b του διαγωνισμού.

Το άρθρο 63 του Ν. 73(Ι)/2016 το οποίο επικαλούνται οι Αιτητές αναφέρει τα ακόλουθα:

«63.-(1) Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που προβλέπονται στο εδάφιο (3) του άρθρου 58 και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που προβλέπονται στο εδάφιο (4) του άρθρου 58, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, όπου εφαρμόζεται και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς:...»

(2) Σε περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό.

(3) Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα άρθρα 59, 60 και 61 κατά πόσον οι φορείς στις ικανότητες των οποίων ο οικονομικός φορέας προτίθεται να στηριχθεί, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και κατά πόσον συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού σύμφωνα με το άρθρο 57. Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει ένα φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα, να αντικαταστήσει ένα φορέα στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν μη υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού.

(4) Όταν οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, η

αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητά από τον οικονομικό φορέα και τους φορείς αυτούς να είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.»

Σύμφωνα με το πιο πάνω άρθρο και τον όρο 3.3.8 b επιτρέπεται στους οικονομικούς φορείς, να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, άσχετα με τη νομική φύση των δεσμών τους με αυτούς.

Ο όρος 3.3.8 των εγγράφων του διαγωνισμού προβλέπει τα ακόλουθα:

«3.3.8 Further requirements for Tenderers:

a. Economic and financial standing

i. Their average current ratio (Current Assets divided by Current Liabilities) for the last three years should be at least equal to 1.1,

ii.

b. Technical and Professional Ability

The term 'prime contractor' is defined as the whose tender has been accepted in the past by other Employers and was responsible for undertaking similar works, acting either as a sole Contractor or leading party in a Consortium, or if no such leading party was nominated, being the party with the highest share in the Consortium.

Project Experience

Interested economic operators shall meet the following minimum criteria:

Successful experience as prime contractor (or as subcontractor or consortium member subject to the additional requirements below**) in the execution, of at least one major sewerage contract completed within the last ten years. The project shall have a minimum value of €2million excluding VAT

The projects submitted shall include at least the following components. These components can be parts of separate contracts and may have been completed by different members of a joint venture or sub-contractors. More than one contract may be submitted to demonstrate total overall experience, but only one needs to be above the minimum value € 2 million quoted above:

i) The construction, installation of equipment and commissioning of a sewage pumping station with a minimum peak flow capacity of 200l/s

- ii) *The construction of a force main for sewage with a diameter of at least 500mm;*

***"Complete" as used in this clause may include projects where at least 80% of the contract value has been certified for payment.

**for experience as sub-contractor of consortium member other than as prime contractor, the project value multiplied by the percentage participation of the subcontractor or consortium member must not be less than the require minimum project value.

It is understood that if the interested economic operator is a consortium of natural and/or legal persons, it is sufficient for the requirements stated in paragraph 3.3.8 to be met cumulatively by the consortium members with the exception of requirements of paragraph 3.38a (i) which should be met by one member of the consortium.

References from the owners of the projects submitted shall be attached in which technical and financial descriptions shall be included to demonstrate compliance with minimum criteria.

Pursuant to the provisions of article 63(2) of Law 73(I)/2016 to prove that the requirements of paragraph 3.3.8 are met, a Tenderer may rely on the capacities of other entities regardless of the legal nature of the links it has with them. In such a case, it must be able to prove to the Contracting Authority that:

- a. *it shall have at its disposal the resources necessary for executing the Contract,*

The Tenderer must demonstrate convincingly how resources relevant to technical and/or professional ability will be at his disposal. For example, an acceptable method is expected to include key personnel who have been employees of a suitably qualified entity in the last five years and whom the suitably qualified entity undertakes to cede to the tenderer for the whole duration of the works. A signed declaration from the suitably qualified entity confirming explicitly the method and duration of resource transfer must be included as well as Power of Attorney, duly authorized by a Notary Public or Certifying Officer or by any other Competent Authority operating in the Tenderer's Country of establishment and Decision of the Board of Directors

of the suitably qualified entity, indicating that the person(s) signing the declaration have the authority to sign the declaration.

b such entities have available the resources necessary, and

c such entities meet the participation requirements of paragraph 3.3.6.

For this purpose, declaration of other entities, Annex 17, should be completed and submitted».

Προτού προχωρήσουμε με την ανάλυση του όρου 3.3.8 των εγγράφων του διαγωνισμού σε σχέση με το άρθρο 63 του Ν. 73(Ι)/2016 θα αναφερθούμε στο εν λόγω άρθρο του Νόμου.

Με βάση το άρθρο 63 του Ν. 73(Ι)/2016 οι οικονομικοί φορείς έχουν τη δυνατότητα να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων για να ικανοποιήσουν τα κριτήρια του άρθρου 58 του Νόμου. Το μεν εδάφιο 3 του άρθρου 58 αφορά τα οικονομικά και χρηματοοικονομικά κριτήρια, το δε εδάφιο 4 τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Το άρθρο 58 του Ν. 73(Ι)/2016 προβλέπει τα ακόλουθα:

«58.(1(α) Τα κριτήρια επιλογής που τίθενται από τις αναθέτουσες αρχές μπορεί να αφορούν

(i) Την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας·

(ii)

(iii) Την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια·

(iv) Την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα·

(v)

(β) Οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στα εδάφια (2),(3) και (4).

(γ) Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες, ώστε να εξασφαλίζεται ότι ένας υποψήφιος ή προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες και την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την εκτέλεση της προς ανάθεση σύμβασης.

(δ) Οι αναθέτουσες αρχές διασφαλίζουν ότι όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης.

.....

(4) (α) Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να επιβάλλουν υποχρεώσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την πείρα για την εκτέλεση της σύμβασης σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας.

(β) Οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να απαιτούν, ειδικότερα, από τους οικονομικούς φορείς να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειριών, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρήσει ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει την αναγκαία επαγγελματική ικανότητα εάν διαπιστώσει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης.

(γ) Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να αξιολογούν την επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα, βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της πείρας και της αξιοπιστίας τους.

(5) Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής, που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα.».

Με βάση το πιο πάνω άρθρο οι Αναθέτουσες Αρχές δύνανται, σε σχέση με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, να επιβάλλουν υποχρεώσεις που οι οικονομικοί φορείς πρέπει απαραίτητα να πληρούν, μόνο σε ότι αφορά τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την πείρα για την ικανοποιητική εκτέλεση της σύμβασης. Δηλαδή, οι Αναθέτουσες Αρχές έχουν την δυνατότητα να επιβάλουν απαίτηση για συμμετοχή στο έργο ατόμων με συγκεκριμένες ικανότητες, να επιβάλουν απαιτήσεις για συγκεκριμένους τεχνικούς πόρους και απαιτήσεις για την πείρα που πρέπει να διαθέτουν οι οικονομικοί φορείς, η οποία αποδεικνύεται με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί στο παρελθόν.

Στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας κάνει χρήση της δυνατότητας που του δίνει το άρθρο 63 του Ν. 73(Ι)/2016 να στηριχθεί στις δυνατότητες τρίτου φορέα, σε ότι αφορά την απαιτούμενη από τους όρους του διαγωνισμού εμπειρία τότε, το σκέλος του έργου που θα εκτελέσει ο τρίτος φορέας και συνεπώς ο πόρος που απαιτείται να τεθεί στην διάθεση του οικονομικού φορέα είναι η εμπειρία.

Η εμπειρία ενός έργου κατακτάται και μεταφέρεται μόνο από ανθρώπους. Στην περίπτωση που το έργο αφορά την κατασκευή αποχετευτικού και αντλιοστασίου, ως το παρόν έργο, τότε η εμπειρία μεταφέρεται μέσω του αναγκαίου προσωπικού. Η έννοια της φράσης *«μόνο εάν αυτοί θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες»* που αναφέρεται στο άρθρο 63 του Ν. 73(Ι)/2016, σε ότι αφορά την εμπειρία, δεν πρέπει να ερμηνεύεται ότι ο τρίτος φορέας θα πρέπει να εκτελέσει όλες τις εργασίες του έργου, για το τμήμα το οποίο ο προσφοροδότης δήλωσε τον τρίτο φορέα για την πλήρωση της απαιτούμενης εμπειρίας. Δηλαδή δεν πρέπει να αναμένεται και ούτε απαιτείται ο τρίτος φορέας να μεταφέρει όλο το επιστημονικό προσωπικό, όλους τους τεχνίτες και εργάτες, όλα τα μηχανήματα και όλον τον εξοπλισμό που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου και εν τέλει να εκτελέσει όλο το έργο. Εκείνο που απαιτείται είναι να θέσει στην διάθεση του οικονομικού φορέα τους αναγκαίους πόρους για την μεταφορά σε αυτόν της απαιτούμενης εμπειρίας.

Ποιοι είναι οι αναγκαίοι πόροι που θα πρέπει ο τρίτος φορέας να διαθέσει για την μεταφορά της εμπειρίας του στον ανάδοχο ώστε το έργο να εκτελεστεί με επιτυχία, είναι θέμα εν πολλοίς τεχνικό και εν πάση περίπτωση η όποια επιθυμία της Αναθέτουσας Αρχής για διάθεση από τους τρίτους φορείς στους οικονομικούς φορείς συγκεκριμένων πόρων, θα πρέπει, αυτή η επιθυμία της, να αποτυπώνεται στους όρους του διαγωνισμού.

Τα πιο πάνω είναι και εις απάντηση του ισχυρισμού των Αιτητών ότι ο πόρος που διαθέτει ο τρίτος φορέας Παντεχνική στην κοινοπραξία ήτοι ο κος Παπαϊωάννου δεν διαθέτει πείρα στα ηλεκτρολογικά.

Προχωρώντας στον όρο 3.8 των εγγράφων του διαγωνισμού η Αναθέτουσα Αρχή με την χρήση στον όρο του «*it shall have at its disposal the resources necessary for executing the Contract, the Tenderer must demonstrate convincingly how resources relevant to technical and/or professional ability will be at his disposal. For example, an acceptable method is expected to include key personnel who have been employees of a suitably qualified entity in the last five years and whom the suitably qualified entity undertakes to cede to the tenderer for the whole duration of the Works*» ουσιαστικά έθεσε με το παράδειγμα της κάποια από τα αποδεκτά όρια των πόρων που θα πρέπει οι τρίτοι φορείς να διαθέσουν στους οικονομικούς φορείς ώστε να ικανοποιείται ο όρος της απαιτούμενης εμπειρίας.

Με βάση τα πιο πάνω αλλά και την δήλωση του τρίτου φορέα στο Annex 17 κρίνουμε την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής εύλογη και τους ισχυρισμούς των Αιτητών απορριπτέους.

Ο δεύτερος λόγος ακυρότητας τον οποίο επικαλούνται οι Αιτητές είναι ότι έγινε παράνομα τροποποίηση της προσφοράς του Επιτυχόντα με την αντικατάσταση του κ. Ε. Τερζόγλου από τον κ. Κ. Παπαϊωάννου, χωρίς μάλιστα προηγούμενη ενημέρωση και εξασφάλιση άδειας από την Αναθέτουσα Αρχή.

Σχετικός με τον ισχυρισμό αυτό είναι ο όρος 6.2.2 που αναφέρει ότι:

«No clarification, modification or rejection by the Tenderers of a term or item of the Tender Documents or of the Offers shall be allowed after the closing date for the submission of Offers. Clarifications on the Offers are supplied by the Tenderers only when requested in writing by the Contracting Authority. Of the clarifications, which are also supplied in writing (by post or facsimile) in accordance with the above, only those concerning the issues for which they were requested shall be taken into account. In such a case, the provision of clarifications is mandatory and is not considered to be a counter-offer.».

Θα διαφωνήσουμε με τους Αιτητές ότι ο Επιτυχών δεν ενομιμοποιείτο να αντικαταστήσει τον κ. Ε. Τερζόγλου και ότι με την συγκεκριμένη αντικατάσταση τροποποίησε την

προσφορά του. Σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή η διαδικασία ενός διαγωνισμού μπορεί να διαρκέσει αρκετά χρόνια με τις κοινοπραξίες που συμμετέχουν να αποτελούνται από διάφορες εταιρείες, οι οποίες ενδεχομένως να αλλάξουν την σύνθεση του προσωπικού τους με πρόσληψη ή αντικατάσταση εργοδοτούμενων τους στην διάρκεια της περιόδου αυτής.

Αρχικά επισημαίνουμε ότι η αντικατάσταση υποστηρικτικού φορέα στις ικανότητες του οποίου έχει στηριχθεί ένας προσφοροδότης, με βάση την νομολογία μπορεί να γίνει τηρουμένων των προνοιών του άρθρου 63 (3). Στην υπό εξέταση περίπτωση όμως δεν αντικαταστάθηκε η Παντεχνική Έργων, που είναι ο τρίτος φορέας που είχε δηλωθεί, αλλά το πρόσωπο δηλαδή ο «πόρος» το οποίο θα παραχωρούσε. Η αντικατάσταση κάποιου στελέχους του τρίτου φορέα έναντι άλλου δεν αλλάζει στην ουσία το περιεχόμενο της δάνειας εμπειρίας του. Εκείνο που αξιολογείται από την Αναθέτουσα Αρχή είναι ότι ο τρίτος φορέας πληροί τα κριτήρια επιλογής και αν δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού σύμφωνα με το άρθρο 57.

Δεν μας βρίσκει επίσης σύμφωνους η θέση των Αιτητών ότι εφόσον δεν υπάρχει σχετική ρύθμιση στην κυπριακή νομολογία που να επιτρέπει την αντικατάσταση των δηλωθέντων πόρων, τότε αυτή δεν επιτρέπεται. Οι οικονομικοί φορείς είναι ενεργές εταιρείες και είναι φυσιολογικό οι εργοδοτούμενοι να αντικαθιστούνται ή να αλλάζουν για οποιοδήποτε λόγο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι οικονομικοί φορείς χάνουν την αποκτηθείσα εμπειρία τους. Με την λογική αυτή ένας φορέας που συμμετέχει σε ένα διαγωνισμό θα είναι δέσμιος της αρχικής σύνθεσης του προσωπικού που εργοδοτεί και οποιαδήποτε μεταβολή σ' αυτό θα τον έθετε εκτός διαγωνισμού, κάτι που παραβιάζει την ίση μεταχείριση των φορέων και τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Εν πάση περιπτώσει στην απουσία εθνικής νομοθεσίας που να διέπει το ζήτημα, τότε επιλέγεται η ευνοϊκότερη για τον διοικούμενο απόφαση.

Ούτε ο ισχυρισμός των Αιτητών ότι, η αντικατάσταση του κ. Τερζόγλου εξαφάνισε τις δεσμεύσεις/εγγυήσεις της Παντεχνικής Έργων έναντι της Αναθέτουσας Αρχής οι οποίες διατυπώθηκαν στο Έντυπο ANNEX 17 και ότι ισοδυναμεί με απόσυρση του μέρους εκείνου της προσφοράς του Επιτυχόντα με το οποίο, η Παντεχνική Έργων δεσμεύονταν έναντι της Αναθέτουσας Αρχής ότι ο κ. Ε. Τερζόγλου θα ετίθετο υπό μορφή δανεισμού για την εκτέλεση του έργου, μας βρίσκει σύμφωνους. Η δέσμευση της εταιρείας Παντεχνική Έργων, έχει καταχωρηθεί με το συμπληρωμένο έντυπο ANNEX 17 και παραμένει αναλλοίωτη. Εκείνο που έχει γίνει είναι η αντικατάσταση του εμπειρογνώμονα που θα παραχωρείτο, με τους ισχυρισμούς των Αιτητών για τον χρόνο αποχώρησης του κ.

Τερζόγλου να είναι γενικοί και αόριστοι και ως εκ τούτου απορριπτέοι. Κρίνουμε ότι το γεγονός αυτό δεν επενεργεί στην νομιμότητα της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής.

Όσον αφορά την δήλωση της Παντεχνικής Έργων ότι η εταιρεία δεν λαμβάνει καμία άλλη υποχρέωση σχετικά με το συγκεκριμένο έργο πέραν της δάνειας εμπειρίας και το δανεισμό του κ. Κ. Παπαϊωάννου, η ερμηνεία που δίνουν οι Αιτητές κρίνουμε ότι είναι λανθασμένη. Η δέσμευση του υποστηρικτικού φορέα Παντεχνική Έργων έχει αναληφθεί στο έντυπο ANNEX 17 και καθορίζει για το τι έχει δεσμευτεί. Σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή, εκείνο που εξάγεται από την εν λόγω δήλωση είναι ότι πέραν του κ. Παπαϊωάννου δεν θα προσφερθεί οποιοδήποτε άλλος πρόσθετος πόρος και όχι ότι δεν αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις της έναντι της Αναθέτουσας Αρχής.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό των Αιτητών για την αναζήτηση διευκρινήσεων για τον κ. Τερζόγλου, συμφωνούμε με την Αναθέτουσα Αρχή ότι με βάση την νομολογία είναι υποχρέωση της να λαμβάνει υπόψη της τις ενώπιον της δηλώσεις/αποκαλύψεις και να τις διερευνήσει. Στα πλαίσια της δέουσας έρευνας και αφού έφτασε κοντά της η πληροφόρηση ότι ενδεχομένως ο κ. Τερζόγλου να μην είναι διαθέσιμος, ορθά προχώρησε σε διευκρινιστικό ερώτημα προς τον Επιτυχόντα. Επομένως, καμία τροποποίηση των ήδη κατατεθειμένων εγγραφών δεν ήταν αναγκαία αλλά ήταν θέμα διευκρινήσεων που έπρεπε να δοθούν από τον Επιτυχόντα, ενώ η δέσμευση του υποστηρικτικού φορέα έναντι της Αναθέτουσας Αρχής υπήρχε και η δάνεια εμπειρία δεν άλλαζε. Όπως θα αναλύσουμε και πιο κάτω σε επόμενο λόγο η δάνεια εμπειρία που παραχωρείται στον Επιτυχόντα, ανήκει στον υποστηρικτικό φορέα ο οποίος και έχει αναλάβει την δέσμευση έναντι της Αναθέτουσας Αρχής για παραχώρηση της.

Σε ότι αφορά την απόφαση του ΔΕΚ ημερ. 14.09.2017 στην υπόθεση C-223/16⁷, στην οποία παραπέμπουν οι Αιτητές, σημειώνουμε ότι πέραν του γεγονότος ότι η υπό αναφορά απόφαση είναι στην βάση του προηγούμενου νομικού πλαισίου της οδηγίας 18/2004, τα δεδομένα της υπό εξέταση υπόθεσης διαφοροποιούνται από την παρούσα, καθότι στην εκεί υπόθεση υπήρξε αντικατάσταση μέλους της κοινοπραξίας.

---

⁷ C-223/16⁷, Casertana Costruzioni Srl κατά Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti – Provveditorato Interregionale per le opere pubbliche della Campania e del Molise, Agenzia Regionale Campana per la Difesa del Suolo – A.R.Ca.Di.S.,

Ο τρίτος λόγος ακύρωσης που θέτουν οι Αιτητές είναι η μη υποβολή του Εντύπου ANNEX 17 μετά την αντικατάσταση του κ. Ε. Τερζόγλου από τον κ. Παπαϊωάννου.

Η σημασία του ANNEX 17 διαφαίνεται από τον όρο 5.6.1.(i) ο οποίος προνοεί μεταξύ άλλων ότι:

«.....»

If the Tenderer relies on the capacities of other entities, then submission of the following supporting documents is required:

- *Declarations by these entities, whereby they shall guarantee to the Contracting Authority that, should the Tenderer be appointed Contractor, they shall place at its disposal the necessary resources as appropriate (Annex 17).».*

Κρίνουμε ότι με την αντικατάσταση του κ. Ε. Τερζόγλου από τον κ. Παπαϊωάννου δεν σημαίνει ότι ακυρώνεται, ούτε ότι ανακαλείται ή αποσύρεται το υποβληθέν με την αρχική προσφορά έντυπο Annex 17 και ως εκ τούτου δεν υπήρχε ανάγκη κατάθεσης νέου. Με το έγγραφο Annex 17 η Παντεχνική Έργων αναλάμβανε την υποχρέωση να διαθέσει τους αναγκαίους πόρους σε σχέση με την κατασκευή του αντλιοστασίου και η ανάληψη της υποχρέωσης της ήταν γενική και κάλυπτε κάθε περίπτωση. Επομένως η αντικατάσταση του «πόρου» αυτού δεν επηρέαζε την αρχική της δέσμευση.

Τέταρτος λόγος ακύρωσης που θέτουν οι Αιτητές είναι η μη απόδειξη της αναγκαίας εμπειρίας των κ. κ. Ε. Τερζόγλου και Κ. Παπαϊωάννου καθώς επίσης και ότι οι δηλώσεις του Επιτυχόντα και του υποστηρικτικού φορέα Παντεχνική Έργων είναι αναξιόπιστες και ψευδείς κατά παράβαση των όρων 7.5.2 και 5.6.3 των εγγράφων του διαγωνισμού.

Ο όρος 7.5.2 ο οποίος αναφέρει μεταξύ άλλων:

«Furthermore, the rejection of an Offer may be decided, interleaf or one or more of the following reasons:

- a. *When the Offer does not comply with the terms of the Tender Documents,*
- b. *When the supporting documents provided for by the Tender Documents are not submitted, or if the supporting documents submitted are inaccurate*
- c. *When .....*
- d. *When the requirements for participation of the Tenderer are not met.».*

Ο όρος 5.6.3 αναφέρει:

«The Contracting Authority reserves the right to verify, at any stage of the procedure, the correctness of the Declaration under paragraph 5.6.1, item (e) or of any other supporting document or information submitted, in cooperation with the competent authorities of the Republic of Cyprus or of the Member State concerned, as the case may be. If it is found that any of the information provided by the Tenderer in the course of the tender procedure is inaccurate or incomplete, this shall result in the rejection of the Tenderer's Offer and in the forfeiture of the Tender Guarantee.».

Αρχικά αναφέρουμε ότι τα ζητήματα απόδειξης της αναγκαίας εμπειρίας των κ. κ. Τερζόγλου και Παπαϊωάννου έχουν κριθεί από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών στα πλαίσια της ιεραρχικής προσφυγής 36/2017 την οποία και επαναλαμβάνουμε, όπου σε σχέση με την εμπειρία του κ. Τερζόγλου αποφασίστηκε ότι:

«Από τον πιο πάνω όρο κρίνουμε ότι λανθασμένα η Αναθέτουσα Αρχή απέρριψε την προσφορά των Αιτητών για το λόγο ότι ο κος Τερζόγλου δεν εργάστηκε στο έργο της Κοινότητας Πεύκων. Ο όρος προνοεί «to include key personnel who have been employees of a suitably qualified entity in the last five years». Δεν τίθεται στον όρο υποχρέωση να είχε εργαστεί στο έργο που οι οικονομικοί φορείς θα δήλωναν προς ικανοποίηση άλλης παραγράφου του ίδιου όρου (3.3.8. b).»

Καταλήγουμε ότι ο όρος 3.3.8.b των όρων του διαγωνισμού αναφέρεται στην εμπειρία του τρίτου φορέα ως νομικού προσώπου, εν προκειμένω της Παντεχνικής Έργων, ενώ δεν είναι απαραίτητο ο «πόρος» του τρίτου φορέα να έχει εργαστεί στο συγκεκριμένο έργο, ή να διαθέτει προσωπική εμπειρία στην κατασκευή αντλιοστασίων. Η συμμετοχή ή όχι του κ. Τερζόγλου ή του κ. Παπαϊωάννου που τον αντικατέστησε, στην κατασκευή του συγκεκριμένου έργου κρίνουμε ότι δεν είναι απαραίτητη για να πληρούνται οι όροι του διαγωνισμού. Ο τρίτος φορέας είναι αυτός που κατέχει την εμπειρία και αυτή την εμπειρία δανείζει στον Επιτυχόντα. Άλλωστε και οι αρμόδιες αρχές κρίνουν τους οικονομικούς φορείς με βάση τα έργα που έχουν εκτελέσει και συνεπακόλουθα την εμπειρία που αποκτούν από αυτά.

Σε σχέση με την επιστολή της ΕΥΑΘ Παγίων ημερομηνίας 27.11.2017 και την αμφισβήτηση της εγκυρότητας της από τους Αιτητές, αυτή έχει αποσταλεί από τον Επιτυχόντα με

απαντητική επιστολή του ημερομηνίας 06.09.2021, μετά από διευκρινιστικό ερώτημα της Αναθέτουσας Αρχής ημερομηνίας 22.08.2018. Οι Αιτητές δεν μας έχουν αποδείξει ότι η επιστολή δεν είναι γνήσια, απλά εικάζουν ότι είναι μια πρόχειρη επιστολή χωρίς αριθμό πρωτοκόλλου. Δεν εντοπίζουμε οι όροι του διαγωνισμού να καθορίζουν την μορφή αυτών των βεβαιώσεων και αν η Αναθέτουσα Αρχή είχε οποιοσδήποτε αμφιβολίες θα μπορούσε να ζητήσει διευκρινήσεις. Το γεγονός ότι υπογράφεται από την κα Ε. Παπαδοπούλου, που είναι η Αναπληρώτρια Διευθύντρια της ΕΥΑΘ ΠΑΓΙΩΝ, όπως αυτό έχει επιβεβαιωθεί από την έρευνα της Αναθέτουσας Αρχής, και φέρει σφραγίδα της Ελληνικής Δημοκρατίας, δεν μπορεί να μην ληφθεί υπόψη. Στην βεβαίωση αυτή αναφέρεται ότι υπογράφηκε στις 10.10.2008 από την ΕΥΑΘ ΠΑΓΙΩΝ με την Κοινοπραξία ΠΑΝΤΑΚΑΤ ΕΕ-ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Λ. ΕΔΕ η σύμβαση για το έργο *«Κατασκευή συλλεκτήρων ακαθάρτων κοινότητας Πεύκων»*.

Διευκρινίζουμε εδώ ότι από τα ενώπιον μας έγγραφα προκύπτει ότι, ο οικονομικός φορέας ΠΑΝΤΑΚΑΤ ΕΕ έχει μετονομαστεί σε Παντεχνική Έργων Α. Ε. και επομένως πρόκειται για τον ίδιο οικονομικό φορέα.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό των Αιτητών για αναγραφή στο Πιστοποιητικό Εμπειρίας Έργων Δημοσίου και ΝΠΔΔ - Έντυπο Β, άλλων μηχανικών που έχουν εκτελέσει το έργο εκτός από τον κ. Ε. Τερζόγλου, η αναφορά στον πιο πάνω έντυπο στους κ. κ. Α. Τερζόγλου και Κ. Παυλόπουλο, για απασχόληση «Κ» και η αναφορά στην επιστολή της ΕΥΑΘ Παγίων ημερομηνίας 27.11.2017 ότι *«κ. Ειρηναίος Τερζόγλου διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην επίβλεψη, κατασκευή και θέση σε λειτουργία του εν λόγω έργου και εκτελούσε καθήκοντα αντικλήτου της Αναδόχου Κοινοπραξίας»*, δεν βρίσκονται σε αντίθεση ή σημαίνει ότι η επιστολή είναι ψευδής ή πλαστή.

Οι Αιτητές ισχυρίζονται επίσης με αναφορές σε διάφορα σημεία της αγόρευσης τους ότι, το έργο που δηλώνεται στο Πιστοποιητικό Εμπειρίας Έργων Δημοσίου και ΝΠΔΔ - Έντυπο Β της ΕΥΑΘ Παγίων το οποίο εκτελέστηκε από την κοινοπραξία ΠΑΝΤΑΚΑΤ ΕΕ – ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗ Λ. ΕΛΕ με τίτλο *«Κατασκευή συλλεκτήρων ακαθάρτων κοινότητας Πεύκων»* δεν είναι το ίδιο με το έργο αναφοράς που δηλώνεται από μέρους της επιτυχούσας κοινοπραξίας ELBIOMECH - KARKANIAS στο έντυπο TEMPLATE B(2) of ANNEX 6 με τίτλο *«Supply & Installation of Submersible Pumps for the Pumping Station in the Community of BEFKA –Greece»*. Εντοπίζουμε ότι στο Πιστοποιητικό Εμπειρίας Έργων Δημοσίου και ΝΠΔΔ - Έντυπο Β της ΕΥΑΘ Παγίων καθώς και στην Σύμβαση Κατασκευής Δημοσίου Έργου, ημερομηνίας 10.10.2008, αναφέρεται ως τίτλος του έργου *«Κατασκευή συλλεκτήρων ακαθάρτων κοινότητας Πεύκων»*. Τόσο η πιο πάνω Σύμβαση Κατασκευής

Δημοσίου Έργου όσο και το έντυπο TEMPLATE B(2) of ANNEX 6 που υπέβαλε η Παντεχνική Έργων, φέρουν το ίδιο αριθμό έργου 1413/25 – 9 – 2008 . Συνεπώς δεν τίθεται θέμα ότι το έργο που αναφέρεται στο πιστοποιητικό δεν είναι το ίδιο με το έργο το οποίο δηλώθηκε από τον Επιτυχόντα.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι ο κ. Παπαϊωάννου είναι Πολιτικός Υπομηχανικός και όχι Πολιτικός Μηχανικός και συνεπώς δεν κατέχει τα απαραίτητα προσόντα, σημειώνουμε ότι από το βιογραφικό του σημείωμα προκύπτει με σαφήνεια ότι ο κ. Παπαϊωάννου είναι Πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών Τ. Ε. του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης. Επομένως δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός αυτός των Αιτητών.

Σε σχέση με την απαντητική επιστολή του Επιτυχόντα της 29.05.2019 την οποία απέστειλε ο κ. Γανωτής, κρίνουμε ότι ορθά υπογράφεται από τον κ. Γανωτή ως ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος της κοινοπραξίας και αποτελεί την συνοδευτική επιστολή. Τα έγγραφα που επισυνάπτονται στην επιστολή αυτή, δηλαδή το πρακτικό της συνεδρίας του Διοικητικού Συμβουλίου της Παντεχνικής Έργων, η υπεύθυνη δήλωση του κ. Παπαϊωάννου ότι θα είναι στην διάθεση της κοινοπραξίας για να παρέχει τις γνώσεις του, το βιογραφικό του κ. Παπαϊωάννου και το Πιστοποιητικό του Εφόρου Εταιρειών, είναι τα έγγραφα που έπρεπε να υποβληθούν για να διαφανεί η αντικατάσταση του κ. Ε. Τερζόγλου και η διαθεσιμότητα του κ. Παπαϊωάννου. Τα καθήκοντα και ο ρόλος του κ. Παπαϊωάννου στο έργο, ορθά καθορίζονται από τον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο της κοινοπραξίας κ. Γανωτή.

Στον πέμπτο λόγο ακύρωσης οι Αιτητές επικαλούνται παραβίαση των όρων 3.3.8.(b) και 5.6.1 (i) – TEMPLATE B (2) of ANNEX 6, με την μη υποβολή Πιστοποιητικού Εκτέλεσης του έργου αναφοράς από τον Εργοδότη του έργου και την προσκόμιση περαιτέρω στοιχείων εκ των υστέρων μετά την υποβολή των προσφορών από τον Επιτυχόντα. Επαναλαμβάνουμε τις πρόνοιες του όρου 3.3.8. (b) των εγγράφων του διαγωνισμού.

Ο όρος 3.3.8.b του Μέρους Α των εγγράφων απαιτεί όπως:

«3.3.8 Further requirements for Tenderers:

a. Economic and Financial Standing

i. Their average current ratio (Current Assets divided by Current Liabilities) for the last three years should be at least equal to 1.1,

b. Technical and Professional Ability

The term “prime contractor” is defined as the entity whose tender has been accepted in the past by other Employers and was responsible for undertaking similar works, acting either as a sole Contractor or leading party in a Consortium, or if no such leading party was nominated, being the party with the highest share in the Consortium.

Project Experience

Interested economic operators shall meet the following minimum criteria:

Successful experience as prime contractor (or as subcontractor or consortium member subject to the additional requirements below**) in the execution, of at least one major sewerage contract completed within the last ten years. The project shall have a minimum value of € 2 million excluding VAT

The projects submitted shall include at least the following components. These components can be parts of separate contracts and may have been completed by different members of a joint venture or sub-contractors. More than one contract may be submitted to demonstrate total overall experience, but only one needs to be above the minimum value of € 2 million quoted above:

- i) The construction, installation of equipment and commissioning of a sewage pumping station with a minimum peak flow capacity of 200 l/s*
- ii) The construction of a force main for sewage with a diameter of at least 500mm;*

*“Completed” as used in this clause may include projects where at least 80% of the contract value has been certified for payment.

** for experience as sub-contractor or consortium member other than as prime contractor, the project value multiplied by the percentage participation of the subcontractor or consortium member must not be less than the required minimum project value.

It is understood that if the interested economic operator is a consortium of natural and/or legal persons, it is sufficient for the requirements stated in paragraph 3.3.8 to

be met cumulatively by the consortium members with the exception of requirements of paragraph 3.3.8a (i) which should be met by one member of the consortium.

References from the owners of the projects submitted shall be attached in which technical and financial descriptions shall be included to demonstrate compliance with minimum criteria».

Ο όρος 5.6.1 αναφέρει μεταξύ άλλων:

«5.6.1 Each Tenderer must submit the following documents duly completed and signed:

- a. ....*
- b. ...*
- c. ...*
- d. ...*
- e. For certifying the personal situation of the Tenderer in accordance with paragraph 3.3.6,*
  - i. the Solemn Declaration certifying the Tenderer's Personal Situation, duly completed and signed, in accordance with the Template attached as ANNEX 4 to Volume 1 and*
  - ii. the Authorisation to the Contracting Authority to obtain information/evidence duly completed and signed, in accordance with the Template attached as ANNEX 19 to Volume 1*
- f. ....*
- g. ....*
- h. ....*
- i. ....*

Tenderers shall submit within the time specified by the Contracting Authority, certificates (either in Greek or English) documenting the successful execution of the project(s) included in Template B (2) of ANNEX 6. Such certificates shall be from the clients for the projects and shall include all relevant information to demonstrate compliance with the minimum criteria, including but not limited to names and contact details of responsible persons in the Client organisations. The certificates shall also include technical and financial descriptions to demonstrate compliance with the minimum criteria. The Contracting Authority reserves the right to contact any person named to verify the data submitted without further reference to the Tenderer.

The Contracting Authority reserves the right to request any clarifications and/or further information on the submitted documents. If the submitted documentation does

not verify the information given in Template B (2) of ANNEX 6 to the extent that the requirements of the tender documents are fulfilled or if the Tenderer fails to submit on time the information requested, then the tender will be rejected.

For certifying the correctness of the information given in Template B (2) of ANNEX 6, Tenderers shall submit with their offers the documentation, a template of which is include as Template B (3) of ANNEX 6, duly completed and signed.

It is understood that in the case of consortium of natural and/or legal persons, such certificates and such Declarations shall be submitted, duly completed and signed, by each participant of the consortium.

If the Tenderer relies on the capacities of other entities, then the submission of the following supporting documents is required:

- *Declarations by these entities, whereby they shall guarantee to the Contracting Authority that, should the Tenderer be appointed Contractor, they shall place at its disposal the necessary resources as appropriate (Annex 17)*
- *The declaration of paragraph 5.6.1 (e).*

It is understood that, in such a case, the supporting documents under this item should also include those concerning these entities, depending on the resources made available.».

Συνεπώς το τι έγγραφα ή δηλώσεις απαιτείτο να υποβάλουν οι υποστηρικτικοί φορείς καθορίζεται στον όρο 5.6.1 (i) όπου σαφώς αναφέρεται ότι σε περίπτωση που ο προσφοροδότης στηρίζεται σε τρίτους φορείς θα πρέπει να υποβληθούν από τους τρίτους φορείς το ANNEX 17 και η δήλωση της παραγράφου 5.6.1 (e). Με βάση τους πιο πάνω όρους του διαγωνισμού, το έντυπο TEMPLATE B (2) of ANNEX 6 έπρεπε να υποβληθεί από τον Επιτυχόντα και δεν υπάρχει στον όρο υποχρέωση να είχε συμπληρωθεί από τον υποστηρικτικό φορέα όπως υποστηρίζουν οι Αιτητές. Όσον αφορά το έντυπο TEMPLATE B (3) με βάση τον όρο 5.6.1 (i) και αυτό έπρεπε να υποβληθεί από τον Επιτυχόντα. Αυτό που απαιτούσαν οι όροι ήταν, για τα έργα που δηλώθηκαν στο TEMPLATE B (2), να επιβεβαιώνεται η επιτυχής εκτέλεση τους, από τους ιδιοκτήτες των έργων με την υποβολή σχετικών πιστοποιητικών κάτι που ο Επιτυχών κρίνουμε ότι έπραξε για τα έργα που δηλώθηκαν από τους δύο υποστηρικτικούς φορείς. Καταληκτικά με τον ισχυρισμό αυτό

τόσο το TEMPLATE B (2) of ANNEX 6 όσο TEMPLATE B (3) of ANNEX 6 έπρεπε να υποβληθούν από τον προσφέροντα και ορθά έχουν υποβληθεί στην προσφορά του Επιτυχόντα.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι δεν επιβεβαιώνονται από το Πιστοποιητικό Εμπειρίας Έργων Δημοσίου και ΝΠΔΔ - Έντυπο Β της ΕΥΑΘ Παγίων ούτε από την Βεβαίωση ημερομηνίας 27.11.2017 οι πληροφορίες που αναγράφονται στο έντυπο Template B (2), εντοπίζουμε ότι οι πληροφορίες επιβεβαιώνονται από το Πιστοποιητικό Εμπειρίας Έργων Δημοσίου και ΝΠΔΔ - Έντυπο Β της ΕΥΑΘ Παγίων που υποβλήθηκε με την προσφορά του Επιτυχόντα, από την Σύμβαση Εκτέλεσης του Έργου της ΕΥΑΘ Παγίων ημερομηνίας 10.10.2008 και από την Συμβόλαιο Κατασκευής του Αντλιοστασίου Λυμάτων. Άλλωστε οι πληροφορίες αυτές αποτελούν ιστορικά στοιχεία τα οποία η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να αντλήσει μέσω διευκρινίσεων.

Αναφορικά με την θέση των Αιτητών ότι στο έντυπο TEMPLATE B (2), στην πρώτη σελίδα του, δηλώνεται η Παντεχνική Έργων ως «Subcontractor» στη θέση «Contract role» του εντύπου, ενώ στην δεύτερη σελίδα του Template B(2), δηλώνεται ότι στο έργο αναφοράς η Παντεχνική Έργων υπήρξε μέλος κοινοπραξίας με συμμετοχή 50% και ότι στο Πιστοποιητικό Εμπειρίας Έργων Δημοσίου και ΝΠΔΔ - Έντυπο Β της ΕΥΑΘ Παγίων, δηλώνεται ότι η Παντεχνική Έργων εκτέλεσε το έργο ως Μέλος Κοινοπραξίας με ποσοστό 99%, κρίνουμε αρχικά ότι η αναφορά για συμμετοχή με ποσοστό 50% στην κοινοπραξία δεν συγκρούεται με την αναφορά ότι μετείχε ως «Subcontractor» καθώς στο ίδιο έργο μια εταιρεία μπορεί να είναι μέλος της κοινοπραξίας και ταυτόχρονα να εργοδοτείται ως υπεργολάβος για να εκτελέσει ένα τμήμα του έργου. Επίσης είναι άνευ σημασίας οι αναφορές στο πιστοποιητικό της ΕΥΑΘ Παγίων ποσοστό συμμετοχής 99% και στο Template B (2) ποσοστό συμμετοχής 50% από την στιγμή που είναι το ίδιο έργο και η Παντεχνική Έργων είχε ουσιαστική συμμετοχή στην εκτέλεση του. Άλλωστε δεν τέθηκε θέμα από τους Αιτητές ότι το ποσοστό συμμετοχής δεν πληρούσε τους όρους. Εκείνο που τέθηκε είναι η αντιφατικότητα η οποία όμως είναι άνευ σημασίας.

Σχετικά με τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι η δυναμικότητα του αντλιοστασίου δεν αναφέρεται στην βεβαίωση της ΕΥΑΘ ΠΑΓΙΩΝ και συνεπώς δεν αποδεικνύεται η απαίτηση του όρου για δυναμικότητα 200 l/s, διαπιστώνουμε ότι αυτό προκύπτει από άλλα συνοδευτικά έγγραφα που έχει προσκομίσει ο Επιτυχών με την προσφορά του, όπως η βεβαίωση της ΕΥΑΘ Παγίων και επιπλέον στο έγγραφο με τίτλο «Κατασκευή

Αντλιοστασίου Λυμάτων» καταγράφεται: «*Τέσσερα (4) υποβρύχια αντλητικά συγκροτήματα με υδροχιτώνιο ψύξης 110 l/s (395m³ /h)*». Συνεπώς προκύπτει ότι η δυναμικότητα του αντλιοστασίου ήταν μεγαλύτερη από την ζητούμενη από τους όρους του διαγωνισμού.

Ο έκτος λόγος ακύρωσης που προβάλουν οι Αιτητές είναι η παραβίαση των όρων 3.3.8 (b) και 5.6.1 (i) του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού - Υποστηρικτικοί φορείς (Other Entities) - ANNEX 17 με την μη υποβολή του απαιτούμενου Πληρεξουσίου.

Ο Επιτυχών, για πλήρωση των απαιτήσεων του όρου 3.3.8 b, τεχνική και επαγγελματική εμπειρία, στηρίζεται στην ικανότητα δύο υποστηρικτικών φορέων των εταιρειών Παντεχνική Έργων Α.Ε και ENIPEAS S.A..

Στο Έντυπο ANNEX 17 από τον υποστηρικτικό φορέα Παντεχνική Έργων Α.Ε. αναφέρονται τα εξής:

«Regarding the above subject we ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΩΝ guarantee you that in case the contract is awarded to Joint Venture “ELBIOMEK LTD-KARKANIAS S.A.” we will place at his disposal the necessary resources in relation to the construction, installation of equipment and commissioning of a sewage pumping station with minimum peak flow capacity of 200l/s”

Ο υποστηρικτικός φορέας ENIPEAS S.A. στο Έντυπο ANNEX 17 δηλώνει τα ακόλουθα:

«Regarding the above subject we ENIPEAS S.A. guarantee you that in case the contract is awarded to Joint Venture “ELBIOMEK LTD - KARKANIAS S.A.” we will place at his disposal the necessary resources in relation to the execution of a major sewerage contract within the last 10 years with a value of more than €2 million excluding VAT and the construction of a force main with a diameter of at least 500mm.»

Οι δηλώσεις και των δύο υποστηρικτικών φορέων στο έντυπο ANNEX 17, για παροχή των αναγκαίων πόρων προς εκτέλεση του Έργου, κρίνουμε ότι ικανοποιούν τις απαιτήσεις των όρων 3.3.8 και 5.6.1 (i), καθόσον με τα όσα αναφέρονται στα δύο έντυπα οι δύο φορείς δεσμεύονται να θέσουν στην διάθεση του Επιτυχόντα τους αναγκαίους πόρους για εκτέλεση του έργου. Σημειώνεται επίσης ότι οι δύο φορείς, με ξεχωριστές υπεύθυνες δηλώσεις τους, αναφέρουν ότι θα παραχωρήσουν η μεν Παντεχνική Έργων τον πολιτικό μηχανικό κ. Ε. Τερζόγλου (ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον κ. Παπαϊωάννου) και η ENIPEAS S.A. τον κ. Γ. Γρηγοριάδη για όσο χρόνο απαιτηθεί για την υλοποίηση του έργου.

Μετά από διευκρινιστικό ερώτημα της Αναθέτουσας Αρχής, τα καθήκοντα και η θέση που θα κατέχει ο εμπειρογνώμονας της Παντεχνικής Έργων προσδιορίζονται και αναλύονται στην επιστολή ημερομηνίας 29.05.2019, όπου αναφέρεται:

«Mr. Papaioannou's level of input shall be in a supervisory of technical advisory role as already specified in a project organogram we have submitted to the Tendering Authority. In broad terms his main duties for the duration of the project shall include but not limited to:

- *Review all technical drawings and documents*
- *Provide technical advice as well as expertise to the project manager and staff*
- *Identify and solve technical issues*
- *Conduct technical reviews and monitor the progress of the project*
- *Provide technical support for the proper implementation of the project design*
- *Liaise with the project staff and the Engineering Consultant of the Tender Authority»*

Συνεπώς κρίνουμε ότι οι δηλώσεις και των δύο υποστηρικτικών φορέων στο έντυπο ANNEX 17 για παροχή των αναγκαίων πόρων ικανοποιούν τους όρους του διαγωνισμού.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό των Αιτητών για απαίτηση των εγγράφων του διαγωνισμού, όπως διατυπώνεται στον όρο 3.3.8 b και στο έντυπο ANNEX 17, για υποβολή «*A Power of Attorney*» από τον υπογράφοντα τα Έντυπα εκ μέρους της ENIPEAS S.A. και της Παντεχνικής Έργων, διαπιστώνουμε ότι υπάρχει εξασφάλιση εξουσιοδότησης από τα διοικητικά συμβούλια τόσο της εταιρείας ENIPEAS S.A. και της Παντεχνικής Έργων, η οποία κρίνουμε ότι είναι επαρκής.

Έβδομος ισχυρισμός ακύρωσης των Αιτητών είναι η παραβίαση του όρου 3.3 «*Eligibility and Requirements for Participation*» και ειδικότερα του όρου 3.3.5.1 καθώς και του όρου 5.6.1 d του Μέρους Α' των εγγράφων του διαγωνισμού όπως επίσης και παραβίαση του άρθρου 52 του Ν. 29(Ι)/2001.

Ο όρος 3.3.5.1 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού αναφέρει τα εξής:

«3.3.5.1 Furthermore, in order to be eligible for participation in the tender procedure, a natural or legal person or a consortium of natural and/or legal persons should meet the following minimum requirements:

(a) Must hold an annual licence, renewed for the current year, issued pursuant to the Registration and Control of Buildings and Civil Engineering Constructors Law for the execution of projects of the same Category and Class as the Project being put out to tender, as these are specified in paragraph 3.1, or of a higher Class, or

b. Must hold an annual licence of the same Category and of a lower Class, but also have a certificate from the Council of Registration and Control of Buildings and Civil Engineering Constructors establishing that they possess at least the experience for projects of the same Category and Class as the Project being put out to tender, or

c. Must be enrolled on a professional register in their country of origin, if such registers are kept, and must satisfy the conditions required for obtaining the annual licence mentioned in paragraph (a) above. For Member States of the European Union, the professional registers are specified in Annex XI to Law N.73(I)/2016 (Article 58 of Directive 2014/24/EE). It should be noted that economic operators meeting the criteria of paragraph 3.3.8 are considered to satisfy the conditions required for obtaining the annual licence mentioned in paragraph (a).».

Επίσης ο όρος 5.6.1d αναφέρει μεταξύ άλλων και τα εξής:

«.....»

This certificate should mention the Category and Class in which the Tenderer is enrolled the minimum formal and essential requirements for enrolment, which should satisfy the conditions required for obtaining the annual licence mentioned in paragraph 3.3, item 5.1(a) .....»

Σύμφωνα με την παράγραφο 3.1. του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού και όπως προνοεί ο Νόμος του 2001 (Ν. 29(I)/2001 το έργο εντάσσεται στην Κατηγορία «Τεχνικά Έργα» και στην «Τάξη Α'». Σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή, ο διαγωνισμός στον όρο 3.3.5.1 προνοεί ότι οι εργολάβοι που θα αναλάβουν το έργο, θα πρέπει να έχουν ανανεωμένη την ετήσια άδεια τους, η οποία θα πρέπει να είναι στην ίδια κατηγορία και τάξη του παρόντος έργου, όπως προνοείται στην παράγραφο 3.1. των όρων του διαγωνισμού.

Όσον αφορά την βεβαίωση που υπέβαλε η εταιρεία KARKANIAS ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY S.A ημερομηνίας 30.09.2014, της Ελληνικής Δημοκρατίας - Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων - Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων και την θέση των Αιτητών ότι με την προσκόμιση και μόνον της πιο πάνω βεβαίωσης ο Επιτυχών δεν απέδειξε ότι πληροί της προϋποθέσεις για εξασφάλιση άδειας «Τάξης Α», στην Κατηγορία «Τεχνικά Έργα», αρχικά τονίζουμε ότι το θέμα είναι καθαρά τεχνικό και ως εκ τούτου ανέλεγκτο από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών. Εντοπίζουμε όμως παράλληλα ότι ο Επιτυχών με την προσφορά του υπέβαλε και το έντυπο Προϋποθέσεις Κατάταξης –

Αναβάθμισης Μητρώου ΜΕΕΠ όπου αναφέρονται οι προϋποθέσεις για ένταξη του της πιο πάνω εταιρείας στην κάθε κατηγορία. Από την στιγμή που η Αναθέτουσα Αρχή η οποία έχει την τεχνογνωσία για τέτοια θέματα ικανοποιήθηκε από την πιο πάνω βεβαίωση και τα άλλα στοιχεία που είχε ενώπιον της, κρίνουμε την απόφαση της ως ορθή. Άλλωστε αν είχε οποιαδήποτε αμφιβολία είχε την δυνατότητα αναζήτησης διευκρινίσεων.

Σύμφωνα με τον όρο 3.3.5.1 (c) οι οικονομικοί φορείς οι οποίοι προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 3.3.8 (Economic and Financial Standing, Technical and professional ability - project experience) θεωρείται ότι πληρούν τους όρους που απαιτούνται για την απόκτηση της ετήσιας άδειας που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του 3.3.5.1. Με βάση τα όσα έχουμε προαναφέρει ο Επιτυχών πληροί τα κριτήρια της παραγράφου 3.3.8 και συνεπώς πληροί και τον όρο 3.3.5.1.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι δεν υπήρξε από μέρους του Επιτυχόντα συμμόρφωση ούτε προς το άρθρο 52 του Ν. 29(Ι)/2001 και ότι δεν εξασφάλισε την ειδική άδεια από το Υπουργικό Συμβούλιο, κρίνουμε ότι αυτός δεν ισχύει καθότι για νομικά πρόσωπα προερχόμενα από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν απαιτείται τέτοια άδεια. Το άρθρο 52 αναφέρεται σε εταιρείες της αλλοδαπής και σίγουρα δεν αφορά εταιρείες που προέρχονται από την ενιαία Ευρωπαϊκή αγορά και τυχόν εφαρμογή του θα παραβίαζε τις αρχές ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων προερχόμενων από χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άλλωστε στο άρθρο 52 Α του ίδιου Νόμου γίνεται σαφής διαχωρισμός των εταιρειών προερχομένων από χώρες κράτη μέλη και είναι πλήρως κατατοπιστικό.

«52Α.-(1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 52, κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους και κάθε νομικό πρόσωπο, που έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους, εφόσον το εν λόγω φυσικό ή νομικό πρόσωπο είναι εγκατεστημένο σε κράτος μέλος, άλλο από τη Δημοκρατία και παρέχει νόμιμα στο εν λόγω κράτος μέλος υπηρεσίες εργολήπτη, δύναται να παρέχει τέτοιες υπηρεσίες στη Δημοκρατία εφόσον γνωστοποιήσει προηγουμένως στο Συμβούλιο την πρόθεσή του για ανάληψη έργου, συμπληρώνοντας το καθορισμένο από το Συμβούλιο έντυπο:

Νοείται ότι, πρόσωπο που στο κράτος μέλος καταγωγής του δικαιούται να παρέχει νόμιμα μόνο κάποιες κατηγορίες εργασιών εργολήπτη, δύναται να παρέχει στη Δημοκρατία μόνο υπηρεσίες των ίδιων αυτών κατηγοριών.»

Ο όγδοος λόγος ακύρωσης που επικαλούνται οι Αιτητές είναι η απουσία εξουσιοδότησης του κ. Χ. Γανωτή, αντιπροσώπου της Κοινοπραξίας καθώς και η παράτυπη υπογραφή των δηλώσεων ορθότητας στο έντυπο TEMPLATE B(3) και το έντυπο FORM A12.10 από τους κ. κ. Χ. Γανωτή και Γ. Καρκανιά.

Όσον αφορά αρχικά τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι ο κ. Γ. Καρκανιάς υπέγραψε παράτυπα και αντικανονικά τις δηλώσεις που αφορούν το έργο αναφοράς του δεύτερου υποστηρικτικού φορέα ENIΠΕΑΣ καθότι οι δηλώσεις αυτές θα έπρεπε να είχαν υπογραφεί από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο της ENIΠΕΑΣ η οποία είχε εκτελέσει το έργο αναφοράς, παραπέμπουμε και πάλι στον όρο 5.6.1. (i), τον οποίο έχουμε παραθέσει πιο πάνω όπου καθορίζεται τι έγγραφα ή δηλώσεις έπρεπε να υποβληθούν από τον υποστηρικτικό τρίτο φορέα. Όπως προκύπτει από τον πιο πάνω όρο δεν υπήρχε υποχρέωση υπογραφής του TEMPLATE B (3) και του έντυπο FORM A12.10 από τον υποστηρικτικό φορέα ENIΠΕΑΣ αλλά τα έντυπα αυτά έπρεπε αν υποβληθούν από τα μέλη της κοινοπραξίας. Ο κ. Γ. Καρκανιάς ορθά υπόγραψε τα πιο πάνω έντυπα που υποβλήθηκαν με την προσφορά για το μέλος την κοινοπραξίας KARKANIAS ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY S.A.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό των Αιτητών για την απουσία εξουσιοδότησης του κ. Χ. Γανωτή, αναφέρουμε ότι, όπως διαπιστώνεται από τα ενώπιον μας έγγραφα, ο κ. Γανωτής είναι ένας εκ των διευθυντών της ELBIOMEC και είχε εξουσιοδότηση από την εταιρεία ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ που είναι το δεύτερο μέλος της Κοινοπραξίας, να ενεργήσει ως αντιπρόσωπος της Κοινοπραξίας και να υπογράψει όλα τα σχετικά έγγραφα του διαγωνισμού. Με την υποβολή της προσφοράς ο Επιτυχών παρουσίασε έγγραφο ημερομηνίας 07.02.2017 με τίτλο COOPERATION AGREEMENT με το οποίο και οι δύο εταιρείες συναινούν ώστε να αποτελεί νόμιμος αντιπρόσωπος της κοινοπραξίας ο κ. Χ. Γανωτής. Στο έγγραφο αναφέρεται ακόμα ότι ο νόμιμος αντιπρόσωπος της ELBIOMEC είναι ο διευθυντής της κ. Χ. Γανωτής. Οι όροι 5.6.1.m και 5.6.1.n αναφέρονται σε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο της Κοινοπραξίας και όπως διαπιστώνουμε όλα τα

έγγραφα έχουν υπογραφεί από τον κ. Γανωτή ως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο της κοινοπραξίας. Οι όροι αυτοί ορίζουν:

«5.6.1.

.....

m. The Tenderer shall submit the complete set of tender documents, clearly marked "ORIGINAL" and duly signed by an authorised person, together with two copies of the same clearly marked "COPY" [except the Tenderers, for practical reasons, are not requested to submit "Copies" of the Detailed Specification (Volume 3 Part 2) and the Tender Drawings (Volume 5)]

n. Copies of all Addenda to Tender Documents issued duly signed by an authorised person.».

Οι Αιτητές παραπέμπουν σχετικά σε δύο αποφάσεις της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών⁸ οι οποίες έχουν εκδοθεί το 2010. Στις δύο αυτές προσφυγές εντοπίζουμε στους όρους των υπό εξέταση τότε διαγωνισμών ότι περιλαμβάνονταν ο πιο κάτω όρος:

«Εφόσον ο Προσφέρων είναι νομικό πρόσωπο, αποδεικτικά στοιχεία σύστασης του και δήλωση ότι το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει τη προσφορά έχει το δικαίωμα να δεσμεύει το νομικό πρόσωπο».

Ο όρος 5.6.1 (c) αναφέρει:

«For certifying the eligibility for participation in accordance with paragraph 3.3.1, one of the following:

- i. If the Tenderer is a legal person, proof of its establishment.*
- ii. If the Tenderer is a consortium of natural and/or legal persons, the above supporting documents should be submitted for each legal person participating in the consortium. A Cooperation Agreement, signed by all participants in the consortium, should also be submitted, ...»*

Ο όρος 5.6.1 (c) του παρόντος διαγωνισμού είναι σαφώς διαφοροποιημένος σε σχέση με τον πιο πάνω όρο και δεν απαιτείται δήλωση ότι το πρόσωπο που υπογράφει την προσφορά δεσμεύει το νομικό πρόσωπο. Συνεπώς κρίνουμε ότι ορθά έχουν υπογραφεί

⁸ Ι. Π 111/2010, ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ ν Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ημερ. 15/11/2010 και Ιεραρχική Προσφυγή 80/2010, ημερ. 03/11/10,

και υποβληθεί τα σχετικά έγγραφα από τον Επιτυχόντα και δεν διαπιστώνεται οποιαδήποτε παράβαση ουσιώδους όρου του διαγωνισμού.

Με βάση τα πιο πάνω καταλήγουμε ότι η προσφυγή αποτυγχάνει και επικυρώνεται η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής. Δεν επιδικάζονται έξοδα.